

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอแกลง ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง
จังหวัดระยอง

คำนำ

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนและพัฒนาภาคการเกษตรของอำเภอให้มีทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร ตลอดจนเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด ระยอง และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืนและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเหมาะสม

การจัดทำแผนฉบับนี้ ดำเนินการบูรณาการโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในพื้นที่ ทั้งจากคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ(SCD) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เกษตรกร และภาคเอกชน รวมทั้งสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง ในฐานะประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) ให้การสนับสนุนกระบวนการประชุมระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหาและโอกาสในพื้นที่ จนได้ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม

สำนักงานเกษตรอำเภอกาหลง ขอขอบคุณทุกหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนข้อมูลในการจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ากรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเกษตรกรรมในพื้นที่อย่างยั่งยืน และเป็นแนวทางให้ทุกภาคส่วนสามารถดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเกษตรอำเภอกาหลง

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๔
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๔
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๕
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๖
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๖
๓.๑ ฤดูกาล	๖
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๖
๔. เส้นทางคมนาคม	๗
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๗
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๗
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๘
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๘
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๐
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๒
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๓
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๔
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๘
๑.๑ เกษตรกร	๑๘
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๙
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๗
๑.๓ ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๔
๑.๔ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๘
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๔๑
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๔๑
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๔๓
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๔๔
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๘
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๔๘
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๕๓

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๒
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๓
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๕
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๖
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๖
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๐
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๐
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๑
๙	แสดงข้อมูลป่าบาดาล	๑๑
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๒
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๓
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๓
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๓
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๕
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๕
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๖
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๖
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๗
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๙
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๙
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๐
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๐
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๐
๒๔	จำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๐
๒๕	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านแสดง	๒๑
๒๖	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๒
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๕
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตมังคุด	๒๘
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิตมังคุด	๓๓
๓๓	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน	๓๖
๓๔	แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน	๔๑
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าทุเรียน อำเภอแกลง	๔๔
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๔๘
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๕๓

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๔
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๕
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๘
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๒
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมังคุด	๒๗
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมังคุด (พื้นที่ปลูกจริง)	๒๙
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมังคุด ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๙
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมังคุด	๓๔
๑๐	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๓๕
๑๑	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง)	๓๖
๑๒	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกทุเรียน	๓๗

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นการปกครอง
ท้องที่ จำนวน ๑๕ ตำบล ๑๔๗ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล ๘ แห่ง
องค์การบริหารส่วนตำบล ๙ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

หมู่ที่ \ ตำบล	ตำบลกระแสน	ตำบลบ้านนา	ตำบลวังห้ว	ตำบลทุ่งควายกิน	ตำบลกองดิน
๑	โนไไร่	แหลมไผ่	ศาลาอกแตก	เนินเขาดิน	สี่แยกกองดิน
๒	รางตาโท	ทุ่งเค็ด	วังห้ว	มงคล	กองดิน
๓	กระแสน	ห้วงหิน	หนองน้ำขุ่น	ทุ่งควายกิน	สุขไพรวัน
๔	ชากคอก	หนองจรเข้	เจริญสุข	โนไไร่	หนองเสม็ดแดง
๕	ยางงาม	อู่ทอง	วังหิน	หนองไทร	หนองคุย
๖	คลองป่าไม้	สำนักยาง	เขาดินชุ่มทอง	หนองกะพ้อ	ชากขุนวิเศษ
๗	เขาฝักกูด	เนินกระท้อน	ชากตะไคร้	ชุมชนสูง	ชำสมอ
๘	น้ำโจน	บุญสัมพันธ์	เนินหย่อง	เขาจุก	เขายายพริ้ง
๙	เขาวังไทร	วังยาง	หนองกวาง	เนินสุขสำรอง	เขาสำรอง
๑๐	เนินไม้หอม	บ้านล่าง	เขาหินแท่น	โพธิฐาน	ศิลาทอง
๑๑	คลองลึก	มาบซ้อ	หนองรี	หนองน้ำเย็น	ทรัพย์เจริญ
๑๒	คลองหวาย	บ้านนา	หนองหอย	ท่ากระชาย	
๑๓	เนินดินแดง	คลองอ่าง	วังศิลา	ท่ากะพัก	
๑๔	หนองแพบ		เนินโพธิ์ทอง		

หมู่ที่ \ ตำบล	ตำบลปากน้ำกระแสน	ตำบลทางเกวียน	ตำบลสองสลึง	ตำบลคลองปูน	ตำบลห้วยยาง
๑	ตลาดดอนล่าง	หนองน้ำขาว	สองสลึง	หนองโพรง	คลองคา
๒	ตลาดดอนบน	หนองกันเกรา	สองพี่น้อง	เนินสมบูรณ์	น้ำเขียว
๓	ดอมะกอกกลาง	อ่างตานนท์	เนินดินแดง	คลองปูน	ห้วยยาง
๔	นาซา	ดอนสำราญ	เต่าปูนหาย	ปากทางหลวง	เขาชากกรูด
๕	ดอมะกอกบน	หนองแซ่เรือ	บ่อทอง	เนินยาง	ห้างฉนวน
๖	แหลมสน	ทะเลน้อย	หนองเสม็ด	หนองนาซา	ชากตาด้วง
๗	แสมผู้	พลงช้างเผือก	ห้วยน้ำเขียว	ชายล่าง	เนินดินแดงล่าง
๘	ตลาดดอนกลาง	คลองใช้	ไทรเอน	สามแยก	ชากพรวด
๙				หนองเสม็ดแดง	ท่ามะกัก

หมู่ที่	ตำบล	ตำบลเนินซ้อ	ตำบลพังราด	ตำบล ซากโดน	ตำบลกร่ำ	ตำบล ซากพง
๑	เนินทราย	เนินทราย	ปากน้ำพังราด	วังล่าง	หนองมะปริง	สมอโพรง
๒	เนินทราย	เนินทราย	ท่ากง	ซากโดน	กร่ำ	อ่าวเจริญ
๓	เนินซ้อ	เนินซ้อ	เกาะลอย	หนองยายยม	ซากมะกรูด	หนองสะพาน
๔	ถนนกะเพรา	ถนนกะเพรา	พังราดไทย	อ่าทอง	หนองยายและ	คลองทุเรียน
๕	หนองแพงพวย	หนองแพงพวย	ซากโน	ซากโดน	หนองสีก	เหลาชะโอน
๖	เนินข้าวต้ม	เนินข้าวต้ม	กลางทุ่ง	บ้านนอก	อ่าวมะขามป้อม	โนซาก
๗	จำรุง	จำรุง	ท่ามะกอก	วังกลอย		ซากคา
๘	ถนนนอก	ถนนนอก	ท่ามะกอก	แขมungskม้น		

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอแกลง จังหวัดระยอง, พ.ศ ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

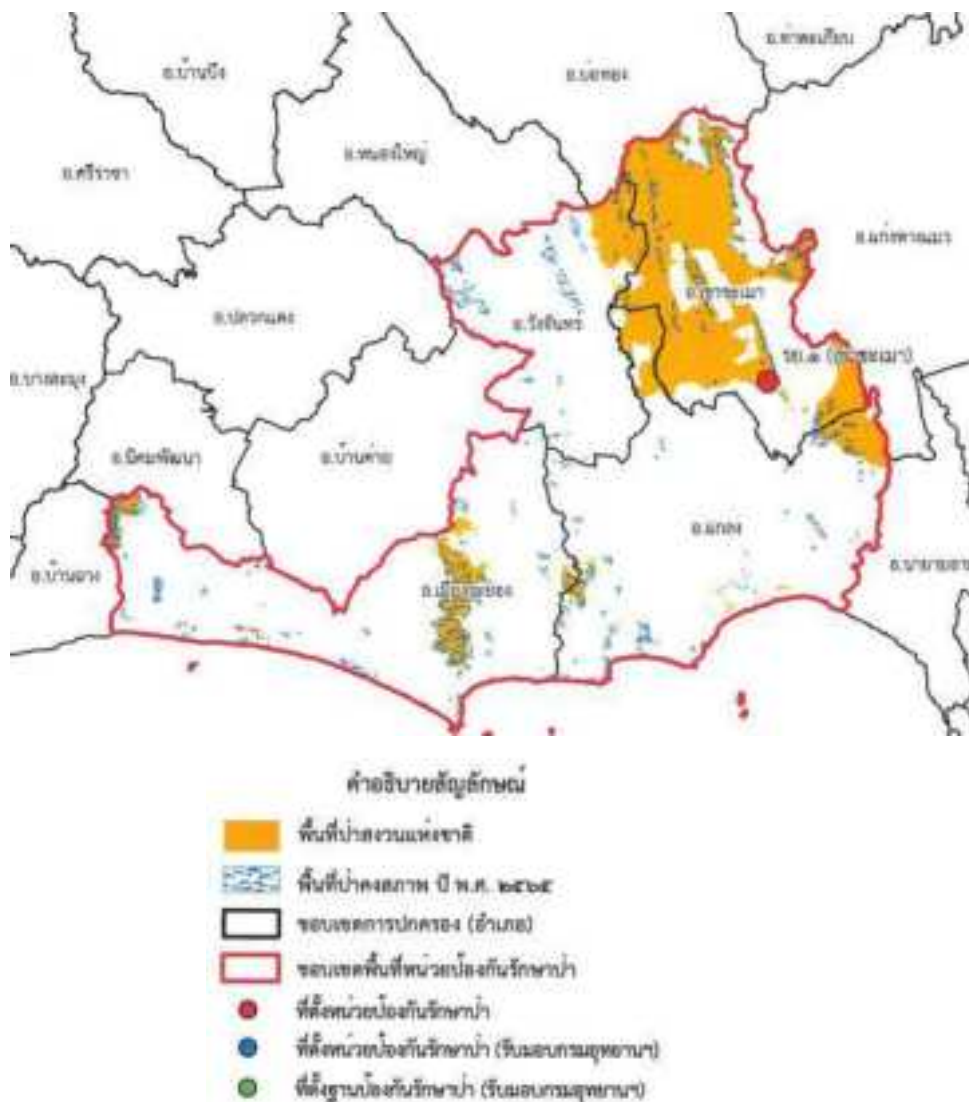
ลำดับที่	เทศบาล	เนื้อที่/ต.ร.กม.	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
๑	เทศบาลตำบลเมืองแกลง	๑๔.๕๐	๑๓	๓,๗๔๐
๒	เทศบาลตำบลสุนทรภู่	๙๒.๗๕	๑๓	๔,๘๗๙
๓	เทศบาลตำบลกงดิน	๑๔.๗๕	๗	๑,๔๘๙
๔	เทศบาลตำบลปากน้ำประแส	๔.๘๖	๘	๒,๖๗๘
๕	เทศบาลตำบลทุ่งควายกิน	๑๓.๖๘	๗	๔,๓๓๕
๖	เทศบาลตำบลบ้านนา	๖๗.๙๒	๑๓	๓,๖๑๑
๗	เทศบาลตำบลเนินซ้อ	๓๖.๐๘	๙	๒,๐๕๘
๘	เทศบาลตำบลสองสลึง	๔๙	๘	๒,๖๕๒

ลำดับที่	องค์การบริหารส่วนตำบล	เนื้อที่/ต.ร.กม.	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
๑	อบต.ทางเกวียน	๓๗.๓๑	๑๐	๔,๑๖๒
๒	อบต.วังหว้า	๕๙.๒๑	๑๔	๔,๖๔๓
๓	อบต.ซากโดน	๒๙.๓๐	๘	๒,๔๐๕
๔	อบต.กระแสบน	๗๘.๘๐	๑๔	๔,๗๔๒
๕	อบต.ทุ่งควายกิน	๘๖.๑๑	๑๓	๔,๔๔๘
๖	อบต.กงดิน	๗๙	๑๐	๒,๕๐๑
๗	อบต.พังราด	๔๑.๗๗	๘	๒,๒๓๒
๘	อบต.ห้วยยาง	๔๓.๒๐	๙	๑,๘๖๖
๙	อบต.คลองปูน	๒๗.๒๔	๑๒	๒,๖๔๔

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสลับที่ตอนเป็นลูกคลื่น ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวภูเขาบางส่วน พื้นที่บริเวณนี้จึงเป็นที่ราบเชิงเขาสลับกับที่ตอนลูกคลื่นทาง ทิศใต้เป็นที่ลาดต่ำลงสู่อ่าวไทย มีชายทะเลเว้าแห่งติดอ่าวไทยยาวประมาณ ๓๕ กิโลเมตร หรือร้อยละ ๓๕ ของจังหวัดระยอง มีแม่น้ำสำคัญ ๑ สาย คือ แม่น้ำประแสร์ มีความยาวประมาณ ๒๖ กิโลเมตร โดยมีต้นกำเนิดจากทิวเขาในจังหวัดชลบุรี ไหลผ่านท้องที่ตำบลกระแสน ตำบลบ้านนา ตำบลทางเกวียน ตำบลทุ่งควายกิน และไหลลงสู่ทะเลที่ตำบลคลองปูนและตำบลปากน้ำกระแสน

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอแกลง

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ
(ที่มา : กรมป่าไม้, พ.ศ ๒๕๖๙)

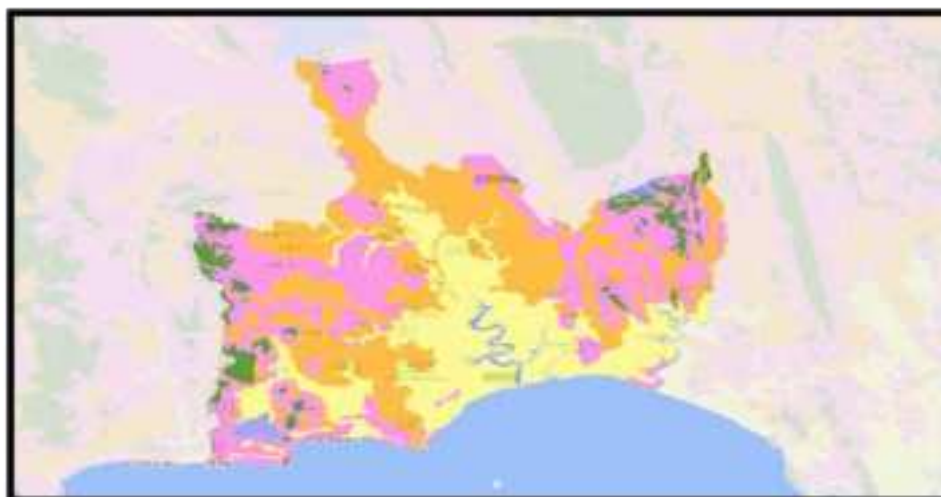
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
กระแสนบน	๔๖,๙๓๕	๒๙๘.๘๘๙	0.64
กรำ	๑๓,๑๐๗	๑,๕๕๒.๘๖	๑๑.๘๕
กองดิน	๔๔,๑๗๑	๒,๙๗๗.๖๐	๖.๗๔
คลองปูน	๑๔,๔๗๑	๑,๕๕๓.๔๕	๑๑.๐๑
ชาโคโดน	๑๕,๐๕๘	๑,๑๐๙.๙๗	๗.๓๗
ซากพง	๒๙,๖๕๐	๒,๔๐๓.๐๗	๘.๑๐
ทางเกวียน	๔๐,๖๕๔	๑,๑๔๙.๓๕	๒.๘๓
ทุ่งควายกิน	๔๗,๑๔๑	๒,๔๕๓.๔๙	๕.๒๐
เนินซ้อ	๒๑,๑๐๔	๒,๓๘๙.๘๗	๑๑.๓๒
บ้านนา	๒๙,๕๒๖	๑,๒๑๕.๐๕	๔.๑๑
สองสลึง	๓๑,๐๑๘	๒,๔๔๕.๐๐	๗.๘๘
วังห้ว	๓๕,๒๖๔	๓๘๓.๘๔	๑.๐๙
ปากน้ำประแสร์	๔,๓๓๐	๑,๐๑๑.๙๐	๒๓.๓๗
พังราด	๑๙,๒๔๙	๙๓๖.๒๑	๔.๘๖
ห้วยยาง	๒๒,๖๒๐	๑๐๕.๐๗	๐.๔๖
รวม	๔๑๔,๒๙๘	๒๒,๐๒๕.๖๒	๕.๓๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอแกลงเป็นที่ราบเชิงเขา มีลักษณะเป็นลอนลูกคลื่นสลับกับที่ราบลุ่ม โดยมีแนวเขาสำคัญอยู่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออก โดยพื้นที่ลุ่มต่ำเป็นที่ราบเรียบหรือราบลุ่มใกล้ชายฝั่งทะเล ซึ่งมักพบชุดดินแกลง (KL) ซึ่งเป็นดินเหนียวลึกที่มีการระบายน้ำเร็ว เหมาะสำหรับการทำนา พื้นที่ชายฝั่งมีแนวหาดทรายและป่าชายเลนในบางส่วน เช่น บริเวณหาดแหลมสน และอ่าวมะขามป้อม ความลาดชันโดยทั่วไป พื้นที่ส่วนใหญ่มีความลาดชันต่ำ (๐-๕ %) ซึ่งเป็นพื้นที่ราบ แต่ในบางบริเวณที่เป็นเนินเขาอาจมีความลาดชันสูงขึ้น

ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ชลประทาน	9,348.71	9.96
พื้นที่ชลประทานชลประทาน	23,247.68	7.41
พื้นที่ชลประทาน	125,349.58	41.09
พื้นที่ชลประทานชลประทาน	147,581.20	49.34

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอแกลง
(ที่มา : ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ ๒๕๖๙)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอแกลง มีกลุ่มชุดดิน จำนวน.... ๒๓.....กลุ่มชุดดิน ดังนี้

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๓ จำนวน ๒๓๘๑.๖๖ ไร่
 - กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนน้ำกร่อย ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักและผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน
๒. กลุ่มชุดดินที่ ๗ จำนวน ๑๖๒๒.๗๐ ไร่
 - กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ใช้ทำนา ถ้าหากมีการชลประทานและการจัดการที่ดีสามารถทำนาได้ ๒ ครั้ง ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง ในช่วงฤดูแล้งบริเวณที่มีแหล่งน้ำ ใช้ปลูกพืชล้มลุก พืชไร่ พืชผัก หรือยาสูบ
๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๑ จำนวน ๑๐๒๔๑.๒๖ ไร่
 - กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ใช้ทำนา ถ้าดินเหล่านี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ยและปูนในอัตราที่เหมาะสม และมีการควบคุมน้ำหรือจัดระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ ข้าวที่ปลูกจะได้ผลผลิตดีขึ้น
๔. กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ จำนวน ๓๔๗๔๐.๙๗ ไร่
 - กลุ่มดินร่วนหยาบที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ มักปล่อยเป็นที่รกร้างว่างเปล่า หรือเป็นป่าละเมาะเล็กๆ บางพื้นที่ใช้ทำนา แต่มักให้ผลผลิตต่ำ
๕. กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ จำนวน ๑๙๗๐.๖๑ ไร่
 - กลุ่มดินเค็มเกิดจากตะกอนลำน้ำ ใช้ทำนาบริเวณที่เค็มจัดจะปรากฏคาบเกลือบนผิวดิน ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรไม่ได้ มีป่าละเมาะและไม้พุ่มหนามขึ้นกระจัดกระจายเป็นหย่อมๆ บางแห่งเป็นนาเกลือสินเธาว์
๖. กลุ่มชุดดินที่ ๒๕ จำนวน ๔๑๑.๐๖ ไร่
 - กลุ่มดินเหนียวจัดสีแดงลึกมากที่เกิดจากหินภูเขาไฟ ใช้ประโยชน์ในการทำสวนไม้ผล สวนยางพารา และพริกไทย บางแห่งยังคงสภาพป่าธรรมชาติ
๗. กลุ่มชุดดินที่ ๓๙ จำนวน ๒๐๑๐๓.๘๖ ไร่
 - กลุ่มดินทรายหยาบปานกลางที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบทับอยู่บนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น ปอแก้ว มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ข้าวโพด ฝ้าย ถั่ว ยาสูบ บางแห่งเป็นป่าเต็งรัง
๘. กลุ่มชุดดินที่ ๔๓ จำนวน ๒๒๕๓๑.๖๖ ไร่
 - กลุ่มดินตื้นถึงลูกรัง เศษหินหรือก้อนหิน ปฏิบัติการดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ปลูกยางพารา มะพร้าวหรือไม้ผลบางชนิด บางแห่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

๙. กลุ่มชุดดินที่ ๔๙ จำนวน ๒๔๖๓.๗๖ ไร่

- กลุ่มดินต้นถึงลูกรังหรือชั้นเชื่อมแข็งของเหล็กที่บอยอยู่บนชั้นดินเหนียว ส่วนใหญ่ใช้ปลูกพืชไร่ พืชหญ้า ธรรมชาติ ที่รกร้างว่างเปล่าป่าเต็งรังหรือใช้ปลูกไม้โตเร็ว

๑๐. กลุ่มชุดดินที่ ๖ จำนวน ๑๖๓๕๒.๗๖ ไร่

- กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำ เลวถึงค่อนข้างเลวความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ทำนาในช่วงฤดูแล้ง บริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือยาสูบ

๑๑. กลุ่มชุดดินที่ ๔๕ จำนวน ๙๓๖๗๓.๙๐ ไร่

- กลุ่มดินต้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เป็นป่า เบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าละเมาะ บางแห่งใช้ทำไร่เลื่อนลอย หรือปลูกป่าทดแทน

๑๒. กลุ่มชุดดินที่ ๓๔ จำนวน ๑๑๔๘๓๒.๒๖ ไร่

- กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดิน กลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น อ้อย ข้าวโพด ถั่วสับปะรด และไม้ผลบางชนิด

๑๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๒ จำนวน ๖๓.๑๙ ไร่

- กลุ่มดินเลนเค็มชายทะเลและไม่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็น ด่าง การระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวมีลักษณะเป็นป่าชายเลน มีทั้ง ที่เป็นป่าเสื่อมโทรมและป่าสมบูรณ์ บางแห่งเปลี่ยนสภาพมาเป็นบ่อเลี้ยงปลากระพง เลี้ยงกุ้งหรือทำนาเกลือ

๑๔. กลุ่มชุดดินที่ ๑๓ จำนวน ๒๑๑๔๗.๓๙ ไร่

- กลุ่มดินเลนเค็มชายทะเลที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง ปัจจุบันมีพื้นที่เป็นจำนวนมากที่ดัดแปลงมาใช้ทำนา กุ้ง เลี้ยงปลาหรือทำนาเกลือ การทำนา กุ้งหรือเลี้ยงปลา ถ้าไม่มีการจัดการที่เหมาะสม ผลผลิตมักลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเกิดกรดและการเกิดสารพิษบางอย่าง เป็นต้น

๑๕. กลุ่มชุดดินที่ ๑๔ จำนวน ๕๒๕๗.๒๓ ไร่

- กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางและมีชั้นดินเลนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรด กำมะถัน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด มีพืชพืชต่างๆ เช่น กก กระจูด และ หญ้าชันกาศ เป็นพืชพื้น ถ่าง บางแห่งใช้ทำนาแต่ผลผลิตต่ำ

๑๖. กลุ่มชุดดินที่ ๒๓ จำนวน ๒๕๖๐๕.๖๗ ไร่

- กลุ่มดินต้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดม สมบูรณ์ต่ำ ใช้ทำนา บางแห่งเป็นป่าละเมาะหรือป่าเต็งรัง

๑๗. กลุ่มชุดดินที่ ๓๒ จำนวน ๓๐๗๓.๐๗ ไร่

- กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็น กรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผล และพืชไร่บางชนิด บางแห่งยังคงสภาพป่าธรรมชาติ ป่าละเมาะและไม้พุ่ม

๑๘. กลุ่มชุดดินที่ ๔๒ จำนวน ๖๗๖๒.๔๗ ไร่

- กลุ่มดินทรายหนาที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้ยืนต้นต่างๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด ปอ มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ บางแห่งเป็นป่าเต็งรังหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

ภูมิอากาศโดยทั่วไป เป็นสภาพภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อนในฤดูฝนโดยปกติ จะมีฝนตกชุกระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน ของทุกปี

ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์	ถึง เดือนพฤษภาคม
ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน	ถึง เดือนพฤศจิกายน
ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม	ถึง เดือนมกราคม

โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน	←————→											
ฤดูฝน							←————→					
ฤดูหนาว	→										→	

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)
๒๕๖๔	๑,๖๑๘
๒๕๖๕	๒,๒๓๓.๕๐
๒๕๖๖	๑,๒๗๓.๕๐
๒๕๖๗	๒๐๕๖.๑๐
๒๕๖๘	๑๔๔๔.๒

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ ๒๕๖๘

๔. เส้นทางคมนาคม

อำเภอแกลงมีการคมนาคมทางบกที่สะดวกมีทางหลวงติดต่อระหว่างอำเภอภายในจังหวัดระยอง และอำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โดยมีถนนสายสำคัญ ดังนี้

๑) ถนนสุขุมวิททางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ เชื่อมอำเภอแกลงกับอำเภอเมืองระยอง ระยะทาง ๔๗ กิโลเมตร เป็นถนน ๔ เลน และเชื่อมอำเภอแกลงกับจังหวัดจันทบุรี โดยผ่านอำเภอนายายอาม อำเภอท่าใหม่ ระยะทาง ๖๓ กิโลเมตร เป็นถนน ๔ เลน ทำให้การจราจรสะดวกขึ้นเป็นอย่างมาก

๒) ถนนสายบ้านบึง - แกลงทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๔ เชื่อมอำเภอแกลงกับอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี โดยผ่านอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ระยะทางประมาณ ๗๕ กิโลเมตร เป็นถนน ๔ เลน หากเดินทางจากอำเภอแกลงไปกรุงเทพมหานครด้วยเส้นทางสายนี้ ผ่านทางพิเศษบูรพาวิถี จะใช้ระยะทาง ประมาณ ๑๙๐ กิโลเมตร

๓) เส้นทางบายพาสเลี่ยงเมืองแกลงรูปแบบการก่อสร้างเป็นมาตรฐานชั้นทางพิเศษ เชื่อมทางหลวงหมายเลข ๓ กับทางหลวงหมายเลข โดยก่อสร้างเป็นทางมาตรฐานขนาดช่องจราจร ๒ ช่องจราจรและ ๔ ช่องจราจรในบางช่วง ผิวลาดยางแอสฟัลต์คอนกรีตและผิวทางคอนกรีต ผิวจราจรกว้างช่องละ ๓.๕๐ เมตร ไหล่ทางกว้างข้างละ ๒.๕๐ เมตร ชนิดเดียวกับผิวทาง พร้อมทั้งงานติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างโครงการดังกล่าวจะช่วยอำนวยความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทางนับเป็นทางหลวงสายหลักในพื้นที่ภาคตะวันออกที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดสมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด อีกทั้งยังบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัดและลดอุบัติเหตุในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี โดยผ่าน ตำบลวังหว้า ทางเกวียน ตำบลบ้านนา และตำบลกระแสบรรวมระยะทาง ๑๑.๕๓ กิโลเมตร (๗.๑๖๖ ไมล์)

๔) สำหรับเส้นทางติดต่อระหว่างตำบลส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยาง ส่วนถนนภายในตำบล ยังเป็นถนนลูกรังที่ต้องมีการปรับปรุงทุกปี มีประมาณ ๑,๒๕๗ สาย แยกเป็น

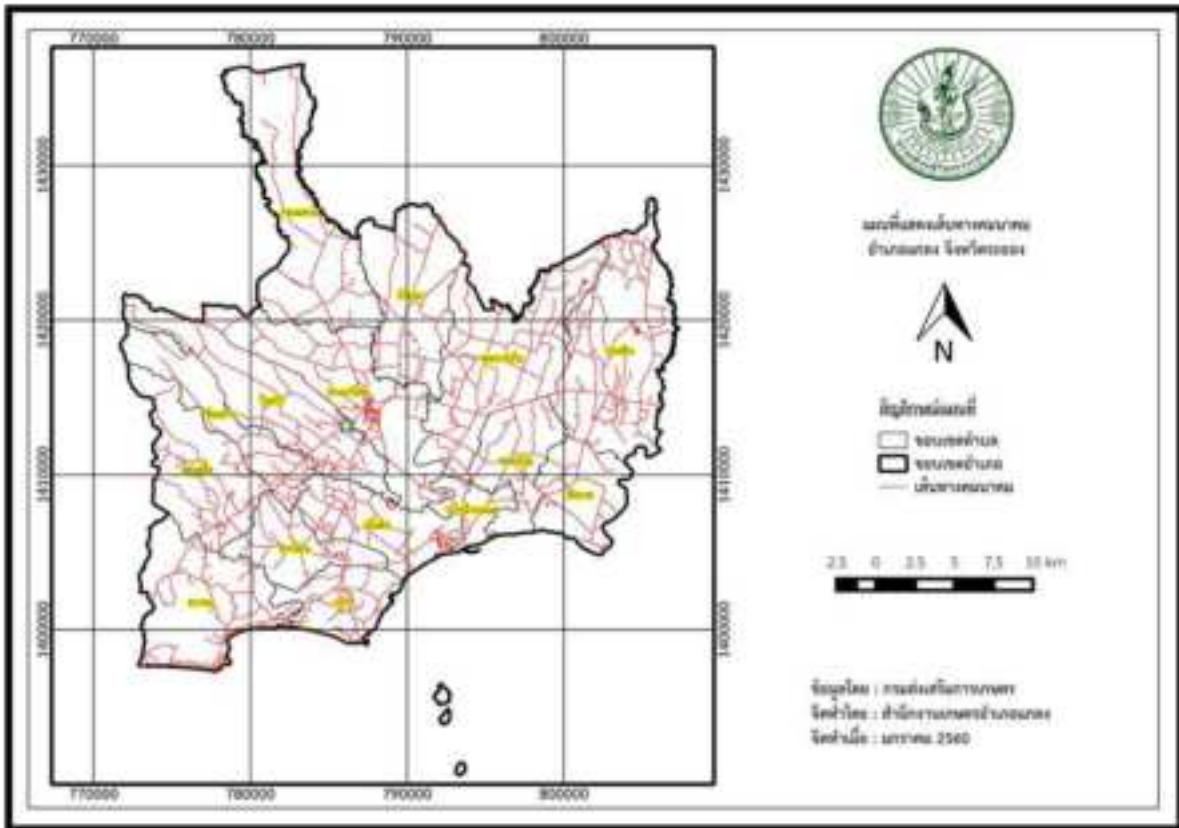
๑. ทางหลวงแผ่นดิน จำนวน ๘ สาย ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓ (ถนนสุขุมวิท)
- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๖๔๘ (ถนนเลี่ยงเมืองแกลง)
- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๔๔ (ถนนสายบ้านบึง)
- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๑๔๕ (ท่าเรือแกลง-แหลมแม่พิมพ์)
- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๑๖๓ (เนินดินแดง-สุนทรภู)
- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๑๖๔ (สุนทรโวหาร-สุนทรภู)

มีที่ทำการไปรษณีย์เปิดบริการรวม ๔ แห่ง ให้บริการด้านการสื่อสารไปรษณีย์ และโทรคมนาคมในประเทศและต่างประเทศ จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

- บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท)อำเภอแกลง
- บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท) สาขาประแสร์
- บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท) สาขากร้า
- บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท) สาขาหนองกะพ้อ
- บริษัททีโอที จำกัด (มหาชน) สำนักงานแกลง ตำบลทางเกวียน

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๖๔๘

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

อำเภอแกลง เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๕ % ของพื้นที่ แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาล

ภาพที่ ๕ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอแกลง จังหวัดระยอง
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ทั้งหมดนอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอแกลง มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๓ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลางจำนวน ๑ แห่ง

ภาพที่ ๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอแกลง จังหวัดระยอง
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/chksession>

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

แหล่งน้ำที่สำคัญของอำเภอแกลง อ่างเก็บน้ำประแสร์ มีที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอวังจันทร์ โดยกรมชลประทานจะปล่อยน้ำลงสู่แม่น้ำประแสร์ทำให้มีน้ำตลอดปี นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำอื่น ๆ เช่น คลองโพธิ์ คลองวังหว่า คลองระโอก คลองกระแสน และอ่างเก็บเขาจุก ซึ่งปริมาณน้ำขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนในแต่ละปี

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูระบายน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑	อ่างเก็บน้ำคลองระโอก	ทุ่งควายกิน	๑๙.๖๕	๑๔.๐๐๐	๑๑,๑๒๒
๒	อ่างเก็บน้ำประแสร์	กระแสน	๒๙๕	๑๖๘.๗๕๐	๑๗๕,๐๐๐

ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ ๒๕๖๙

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
๑	กองดิน				✓			๕.๐	๑,๕๐๐

ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ ๒๕๖๙

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	พังราด	๗	๗	-	-	๗	๗
๒	กองดิน	๑	๑	-	-	๑	๑
๓	สองสลึง	๑๒	๑๒	-	-	๑๒	๑๒
๔	ทางเกวียน	๑๖	๑๖	-	-	๑๖	๑๖
๕	ซากโดน	๑๕	๑๕	-	-	๑๕	๑๕
๖	กรำ	๕	๕	-	-	๕	๕
๗	ซากพง	๑	๑	-	-	๑	๑
๘	กระแสน	๑๖	๑๖	-	-	๑๖	๑๖
๙	บ้านนา	๒๙	๒๙	-	-	๒๙	๒๙
๑๐	ทุ่งควายกิน	๘	๘	-	-	๘	๘
๑๑	ห้วยยาง	๔	๔	-	-	๔	๔

ที่มา : <https://www.ldd.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

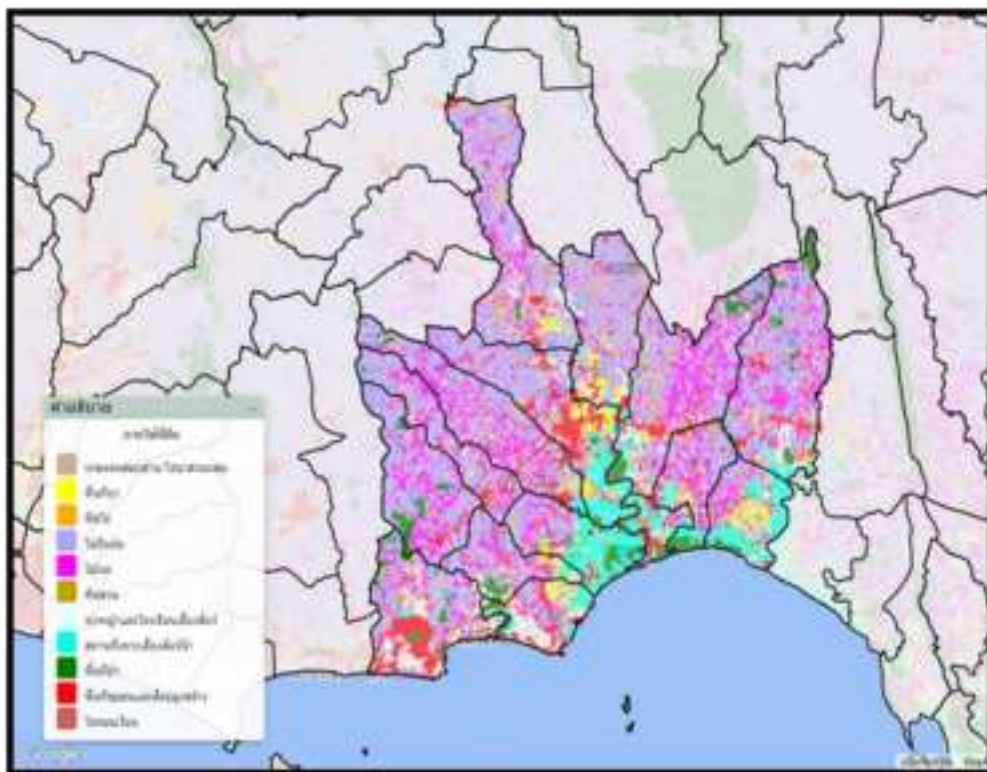
บ่อบาดาลอำเภอแกลง จังหวัดระยอง รวมทั้งสิ้น ๑๙๕ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลกระแสน	จำนวน ๑๙	บ่อ
ตำบลกรำ	จำนวน ๒	บ่อ
ตำบลกองดิน	จำนวน ๓๐	บ่อ
ตำบลคลองปูน	จำนวน ๗	บ่อ
ตำบลซากโดน	จำนวน ๗	บ่อ
ตำบลซากพง	จำนวน ๗	บ่อ
ตำบลทางเกวียน	จำนวน ๔	บ่อ
ตำบลทุ่งควายกิน	จำนวน ๒๗	บ่อ
ตำบลเนินซ้อ	จำนวน ๑๗	บ่อ
ตำบลบ้านนา	จำนวน ๘	บ่อ
ตำบลวังหว่า	จำนวน ๒๘	บ่อ
ตำบลพังราด	จำนวน ๑	บ่อ
ตำบลสองสลึง	จำนวน ๑๗	บ่อ
ตำบลห้วยยาง	จำนวน ๒๑	บ่อ

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พืชไร่	๒๔๑๕.๔๙	๖.๙
ไม้ยืนต้น	๒๑๑๒๕	๖๐.๓๕
ไม้ผล	๓๒๙๐.๓	๙.๔
พืชสวน	๒๒.๔๖	๐.๐๖
พื้นที่นา	๑๙๘๖.๒๖	๕.๖๗
พื้นที่น้ำ	๒๖.๘๑	๐.๐๘
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๘๓๐.๗๑	๒.๓๗
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๘๓๐.๗๑	๒.๓๗
พื้นที่ลุ่ม	๓๓๗.๓๙	๐.๙๖
พื้นที่น้ำ	๑๔๐๘.๔๑	๔.๐๒
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒๕๗๐.๙๖	๗.๓๔
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๙๐๕.๐๖	๒.๕๙

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอแกลง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ ๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอแกลง ประชากรมีอาชีพหลักคือเกษตรกรรม พื้นที่ถือครองทั้งหมด ๔๑๔,๒๙๘ ไร่ มีพื้นที่การเกษตร ๓๓๘,๐๙๐ ไร่ ครอบครัวยุทธศาสตร์ ๑๔,๖๔๕ ครัวเรือน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ถือครอง (ไร่)	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	ครัวเรือน เกษตรกร	จำนวนปี (ไร่)	จำนวนปี (ไร่)	สับปรด โรงงาน (ไร่)	สับปรด บริเวณ (ไร่)	มัน สำปะหลัง (ไร่)	ทุเรียน (ไร่)	มังคุด (ไร่)	เงาะ (ไร่)	ลองกอง (ไร่)	ขนุน (ไร่)	มะม่วง (ไร่)	มะพร้าว (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	ป่าน้ำมัน (ไร่)	ลำไย (ไร่)
ทางเกวียน	40,654	29,059	1,540	58	-	87	9	0	4,473	107	21	26	18	17	0	7,506	91	1
วังห้ว	35,264	31,468	1,315	0	-	45	0	11	8,756	314	26	20	12	0	0	16,228	63	0
ซากโคน	15,058	12,017	730	0	-	20	17	0	2,551	319	2	13	7	8	50	7,588	48	0
เนินซ้อ	21,104	16,804	393	0	-	40	0	10	1,858	279	4	2	32	20	49	2,889	86	0
กรัว	13,107	10,229	251	0	-	0	0	27	664	139	3	8	28	12	64	862	21	0
ซากพง	29,650	23,313	770	159	-	49	0	47	1,622	636	3	6	34	43	154	7,988	0	9
กระแสบน	46,935	40,153	1,468	325	-	111	0	112	6,332	618	54	30	528	115	0	16,512	4,114	243
บ้านนา	29,526	25,309	1,297	69	-	16	242	9	3,042	104	4	15	98	0	0	16,831	158	3
ทุ่งควายกิน	47,141	36,673	2,402	110	-	20	0	0	14,155	797	90	28	33	20	196	10,703	330	8
กองดิน	44,171	37,545	1,068	13	-	50	0	0	13,069	252	59	9	50	13	20	13,655	43	85
คลองปูน	14,471	12,301	667	256	-	0	0	0	4,538	171	6	2	45	26	5	4,350	64	8
พังราว	19,249	14,383	502	481	-	0	0	0	1,332	65	5	1	50	288	135	1,151	267	20
ปากน้ำกระแ	4,330	1,652	74	37	-	0	0	0	0	0	0	0	0	210	60	31	17	0
หัวขาง	22,620	19,689	792	0	-	89	0	82	5,052	202	10	14	37	0	9	5,856	78	0
สองสลึง	31,018	27,495	1,376	0	-	15	0	0	7,578	218	1	28	25	0	0	8,929	44	7
รวม	414,298	338,090	14,645	1,508	0	542	268	298	75,022	4,221	288	202	997	772	742	121,079	5,425	384
พื้นที่ให้ผล (ไร่)				1,508	0	542	268	298	55,683	4,121	285	202	969	772	714	101,273	5,399	384
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)				450	0	4,125	4,910	3,500	1,952	1,382	1,467	673	2,000	500	550	174	2,223	975
ผลผลิตรวม (ตัน)				679	0	2,236	1,316	1,043	108,693	5,695	418	136	1,938	386	393	17,622	12,002	374
ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ที่สวน (บาท/กก.)				8-13	0	10-11	10.00	1-3	45-100	30-50	15-20	20-65	8-15	35-85	15-30	50-65	4-5	30.00

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์

สินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์เลี้ยง
โคเนื้อ	๒๘๑	๒,๕๕๒
กระบือ	๓๘	๓๗๖
สุกร	๒๑	๕๒,๓๘๓
ไก่เนื้อ	๖๔	๑,๙๓๓,๙๐๐
ไก่ไข่	๒๙	๑๑๘,๕๖๔
เป็ดเทศ	๓	๑๑๕
เป็ดไข่	๑๕	๑๐๓,๖๕๐
เป็ดเนื้อ	๑๒	๙๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแกลง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำอื่น ๆ
เกษตรกรรวม (ราย)	๒๑๑	-	๑๗	๓	๒

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอแกลง, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

สับปะรดทองระยอง

สับปะรดทองระยอง เป็นผลไม้เอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของจังหวัดระยองที่ขึ้นทะเบียน GI แล้ว มีลักษณะเด่นคือเปลือกและเนื้อสีเหลืองทอง หวานฉ่ำ กรอบ เนื้อแน่นไม่เป็นโพรง และไม่กัตุลื่น สามารถรับประทานได้ทั้งแกน นิยมปลูกมากในอำเภอเขาชะเมา วังจันทร์ บ้านค่าย และปลวกแดง มีน้ำหนักผลเฉลี่ย ๐.๗ – ๑.๕ กิโลกรัม จุดเด่นของสับปะรดทองระยอง รสชาติและเนื้อสัมผัสหวานน้ำเปรี้ยวนิดๆ เนื้อกรอบและแน่น ไม่ฉ่ำน้ำจนเกินไป มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเมื่อสุกจะมีสีเหลืองทองทั้งเปลือกและเนื้อ กลิ่นหอมเป็นเอกลักษณ์ สามารถทานได้ทั้งผลรวมถึงแกน และไม่กัตุลื่น โดยพื้นที่ปลูกสับปะรดทองระยองในอำเภอแกลง ได้แก่ ตำบลทางเกวียน ตำบลชากโดน และตำบลบ้านนา

ทุเรียนหมอนทองระยอง

ทุเรียนหมอนทองระยอง เป็นผลไม้อัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดระยองมากกว่า ๘๐ ปี ซึ่งมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากทุเรียนในพื้นที่อื่น คือมีเปลือกบาง แยกเป็นพูชัดเจน เนื้อสีเหลืองนวล เนื้อเยื่อหนา แข็ง เหนียว เนียนนุ่ม และเส้นใยน้อย รสชาติหวานมัน กลมกล่อม กลิ่นหอมอ่อน เนื่องจากจังหวัดระยองมีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบชายฝั่งเกิดจากการทับถมของตะกอน ดินมีความกรดอ่อน (pH๕.๕-๖.๕) เป็นดินร่วนปนทราย ระบายน้ำได้ดี ประกอบกับสภาพภูมิอากาศแบบร้อนชื้นลมทะเลพัดผ่านทำให้ผลทุเรียนคายน้ำได้ดี อีกทั้งผสมผสานกับภูมิปัญญาของเกษตรกรในพื้นที่ ในการยกทรงหรือโคกเพื่อป้องกันน้ำท่วมซึ่งจึงทำให้จังหวัดระยองเป็นแหล่งผลิตทุเรียนหมอนทองที่ขึ้นชื่อของประเทศที่มีรสชาติและลักษณะที่โดดเด่น เป็นที่ชื่นชอบของผู้ที่นิยมบริโภคทุเรียน สำหรับฤดูกาลที่ผลผลิตทุเรียนหมอนทองระยองออกสู่ตลาด คือช่วงเดือนกุมภาพันธ์-กรกฎาคม ของทุกปี

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกทุเรียนหมอนทองระยองและสับปะรดทองระยอง

ตำบล	ทุเรียนหมอนทองระยอง (ไร่)	สับปะรดทองระยอง (ไร่)
ทางเกวียน	๔,๔๗๓	๙
วังห้ว	๘,๗๕๖	-
ชากโดน	๒,๕๕๑	๑๗
เนินขี้	๑,๘๕๘	-
กร้อ	๖๖๔	-
ชากพง	๑,๖๒๒	-
กระแสบน	๖,๓๓๒	-
บ้านนา	๓,๐๔๒	๒๔๒
ทุ่งควายกิน	๑๔,๑๕๕	-
กองดิน	๑๓,๐๖๙	-
คลองปูน	๔,๕๓๘	-
พังราด	๑,๓๓๒	-
ปากน้ำกระแสด	-	-
ห้วยยาง	๕,๐๕๒	-
สองสลึง	๗,๕๗๘	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง พ.ศ ๒๕๖๙

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครุฑเรือนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครุฑเรือน และประชากร

ลำดับ	ตำบล	ครุฑเรือน	ครุฑเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ทางเกวียน	๔,๑๖๒	๑,๕๔๐	๓,๕๒๕	๓,๖๙๙	๗,๒๒๔
๒	เขตเทศบาลตำบลเมือง แกลง	๑๒,๐๒๔	-	๘,๖๓๖	๙,๖๘๐	๑๘,๓๑๖
๓	วังห้ว	๔,๖๔๓	๑,๓๑๕	๔,๔๔๒	๕,๐๐๙	๙,๔๕๑
๔	ชากโดน	๒,๔๐๕	๗๓๐	๒,๓๗๓	๒,๕๕๖	๔,๙๒๙
๕	เนินซ้อ	๒,๐๕๘	๓๙๓	๒,๒๐๙	๒,๓๓๐	๔,๕๓๙
๖	กรำ	๑,๖๙๘	๒๕๑	๒,๖๖๑	๓,๑๘๘	๕,๘๔๙
๗	ชากพง	๒,๔๓๒	๗๗๐	๔,๕๑๘	๔,๗๓๘	๙,๒๕๖
๘	กระแสน	๔,๗๔๒	๑,๔๖๘	๓,๙๘๒	๔,๔๒๓	๘,๔๐๕
๙	บ้านนา	๓,๖๑๑	๑,๒๙๗	๔,๑๘๔	๔,๔๐๖	๘,๕๙๐
๑๐	ทุ่งควายกิน	๘,๐๔๕	๒,๔๐๒	๗,๖๑๔	๘,๒๓๕	๑๕,๘๔๙
๑๑	กอนดิน	๔,๖๕๙	๑,๐๖๘	๔,๙๒๑	๕,๑๐๙	๑๐,๐๓๐
๑๒	คลองปูน	๓,๑๗๑	๖๖๗	๓,๐๓๕	๓,๒๖๗	๖,๓๐๒
๑๓	พังราด	๒,๒๓๒	๕๐๒	๒,๘๗๓	๓,๑๑๐	๕,๙๘๓
๑๔	ปากน้ำกระแสด	๒,๖๗๘	๗๔	๓,๐๐๙	๓,๐๙๙	๖,๑๐๘
๑๕	สองสลึง	๒,๖๕๒	๗๙๒	๒,๖๗๖	๒,๘๒๐	๕,๔๙๖
๑๖	ห้วยยาง	๑,๘๖๖	๑,๓๗๖	๑,๗๑๐	๑,๙๐๑	๓,๖๑๑
รวม		๖๓,๐๗๘	๑๔,๖๔๕	๖๒,๓๖๘	๖๗,๕๗๐	๑๒๙,๙๓๘

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเมือง, พ.ศ ๒๕๖๙

๒) หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔,๘๕๕	๓๓.๑๕
๕๖ - ๖๕ ปี	๗,๐๔๕	๔๘.๑๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๒,๔๑๐	๑๖.๔๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๖๕	๑.๘๑
๒๖ - ๓๕ ปี	๖๖	๐.๔๕
๑๘ - ๒๕ ปี	๔	๐.๐๓
รวม	๑๔,๖๔๕	๑๐๐

ที่มา : <https://aiu.doae.go.th/>

ภาพที่ ๘ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอแกลงมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑๓,๖๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๕ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๙๐๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๓,๗๖๕	๙๓.๗๕
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๘๘๐	๖.๒๕
รวม	๑๔,๖๔๕	๑๐๐

ที่มา : <https://aiu.doae.go.th/>

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอแกลง ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๑๔,๓๓๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๗๑ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน - ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ - และเช่า จำนวน ๑๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑๔,๓๓๕	๙๘.๗๑
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	-	-
เช่า	๑๘๘	๑.๒๙
รวม	๑๔,๖๔๕	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง, พ.ศ. ๒๕๖๙

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอแกลง มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิประเภทโฉนด จำนวน ๑๓,๕๗๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๗๒ รองลงมาคือไม่มีเอกสารสิทธิ ๕๘๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๙ และ เอกสารสิทธิประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๔๘๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ

ประเภทเอกสารสิทธิ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ	
๑๓,๕๗๙	๔๘๒	-	๕๘๔	๑๔,๐๖๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง พ.ศ. ๒๕๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

ช่วงรายได้ (บาท)	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท	๕๐.๐๐
๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท	๒๑.๔๓
๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐
๑๘๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐
๕๐๐๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐
ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๒๘.๕๗
รวม	๑๐๐

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

ช่วงรายได้ (บาท)	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท	๔๐.๐๐
๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท	๔๐.๐๐
๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐
๑๘๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐
๕๐๐๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐
ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๒๐.๐๐
รวม	๑๐๐

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ในอำเภอแกลง จังหวัดระยอง นับถือศาสนาพุทธ (ประมาณร้อยละ ๙๕) โดยมี วัฒนธรรมความเชื่อแบบเถรวาทผสมผสานกับพุทธมหายานและเทพเจ้าจีน โดยเฉพาะในเขตสามย่านที่มีชาวไทย เชื้อสายจีนนับถือองค์ฮ้อเอี้ยฮุ้นเซี้ยโจ้ว นอกจากนี้ยังมีชาวมุสลิม (ประมาณร้อยละ ๔) และคริสต์ (ประมาณ ร้อยละ ๑)

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประเพณีการทำบุญทอดผ้าป่ากลางน้ำ

ประเพณีการทำบุญทอดผ้าป่ากลางน้ำของชาวบ้านปากน้ำกระแสดำ ได้ทำติดต่อกันมาเป็นเวลานานนับร้อยปี แล้ว ชาวประแสนับถือพระพุทธศาสนา มาแต่บรรพบุรุษ เมื่อมีเงินทองก็คิดจะทำบุญ แต่ชาวบ้านตำบลปากน้ำ กระแส มีประเพณีอยู่อย่างหนึ่ง ถ้าผู้ใดทำบุญบ้านก็ดี ทำบุญแต่งงานก็ดี ต้องทอดผ้าป่าด้วย ผู้ที่ปลูกบ้านอยู่ริม แม่น้ำลำคลองถ้าจะทำบุญทอดผ้าป่าส่วนมากต้องอาศัยเรือตัดไม้มาทำพุ่มผ้าป่า ใช้ไม้ไผ่ปักไว้ด้านหัวเรือ ท้ายเรือ แล้วนิมนต์พระไปสวดมนต์ที่บ้าน เวลาขากลับนิมนต์พระชักผ้าป่าในเรือ แต่บางแห่งชักผ้าป่าก่อนสวดมนต์ก็มี แต่ บางแห่งถึงบ้านชักผ้าป่าก่อนก็มี แต่การจัดทำบุญอะไรจะต้องทอดผ้าป่าก่อนทุกครั้งคราว เข้าใจว่า ด้วยเหตุนี้เองก็ เกิดเป็นประเพณีทำบุญทอดผ้าป่ากลางน้ำของชาวปากน้ำกระแสดำ

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอแกลง มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๒๐ กลุ่ม มีสมาชิก ๔๘๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๒๖ กลุ่ม สมาชิก ๑,๐๗๗ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๐ กลุ่ม สมาชิก ๒๔๒ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๐๑ แห่ง สมาชิก ๑,๙๙๙ ราย สหกรณ์จำนวน ...- แห่ง สมาชิก ...- ราย และกลุ่มเกษตรกร ...-กลุ่ม สมาชิก -... ราย

ตารางที่ ๑๙ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ทางเกวียน	๑	๒๕	๖	๒๑๓	-	-	๑	๗				
วังห้ว	๔	๑๒๒	๗	๓๐๐	๑	๓๐	๕	๘๑				
สองสลึง	๓	๖๒	๑	๑๒	๑	๒๒	๑๑	๒๓๔				
ซากพง	-	-	๔	๓๙๙	๑	๑๕	๑	๘				
กรำ	๑	๑๕	๑	๒๐	๑	๒๐	๙	๑๑๒				
พังลาด	๑	๓๐	๑	๑๐	๑	๑๕	๒	๔๒				
เนินซ้อ	๑	๒๗	๑	๓๕	-	-	๑๘	๒๕๙				
ห้วยยาง	๑	๒๑	-	-	๑	๑๕	๘	๑๓๓				
ซากโดน	๑	๑๐๑	๑	๑๐	๑	๓๒	๖	๑๔๘				
บ้านนา	-	-	-	-	-	-	๓	๓๔				
ทุ่งควายกิน	๔	๔๗	๒	๕๘	๑	๓๓	๑	๑๐				
คลองปูน	๒	๒๐	๑	๑๐	๑	๓๐	๘	๔๐๘				
กองดิน	-	-	-	-	-	-	๑๐	๒๖๗				
กระแสน	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๓๐	๑๒	๑๖๙				
รวม	๒๐	๔๘๐	๒๖	๑,๐๗๗	๑๐	๒๔๒	๑๐๑	๑,๙๙๙				

ผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP

มีจำนวนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ที่สมัครลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ปี ๒๕๖๑ - ปัจจุบัน จำนวน ๑๗๖ ราย ๙๔๙ ผลิตภัณฑ์ ซึ่งแยกเป็นประเภท ดังนี้

- กลุ่มผู้ผลิตชุมชน จำนวน ๙๙ ราย
- ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว จำนวน ๗๑ ราย
- ผู้ผลิตวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน ๖ ราย

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๕๐๓
เครื่องดื่ม	๗๑
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๕๑
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๑๕๔
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑๗๐
รวม	๙๔๙

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแกลง, พ.ศ ๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอแกลง มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๔๖๘ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๒๒๑ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑๔๘ ราย และอาสาสมัครปศุสัตว์ ๓๘ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอแกลง จังหวัดระยอง

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)										
	อาสาสมัคร ฝน หลวง	ครู บัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การ เกษตร	อาสา สมัคร ปฏิรูป ที่ดิน	ครู ยาง	อาสา สมัคร ชลประทาน
ทางเกวียน	๑	๐	๐	๓	๑๒	๑๐	๑	๐	๐	๕	๐
วังห้ว	๓	๑	๐	๒	๑๑	๑๔	๐	๐	๐	๓	๑
ซากโดน	๐	๐	๓	๕	๙	๘	๑	๐	๐	๑	๐
เนินซ้อ	๐	๐	๑๔	๐	๑๐	๙	๐	๐	๐	๐	๐
กร่ำ	๒	๒	๐	๐	๖	๖	๐	๑	๐	๐	๐
ซากพง	๐	๒	๐	๑๑	๖	๗	๑	๐	๐	๒	๐
กระแสน	๔	๒	๐	๐	๑๕	๑๔	๐	๐	๕	๐	๓
บ้านนา	๑	๐	๐	๓	๑๕	๑๓	๐	๐	๐	๔	๒
ทุ่งควาย	๑	๓	๐	๘	๑๔	๑๓	๐	๐	๐	๑	๐
กองดิน	๐	๐	๐	๐	๑๐	๑๑	๐	๐	๐	๑	๐
คลองปูน	๐	๐	๑	๑	๗	๙	๐	๐	๐	๑	๐
พังราด	๐	๐	๒	๓	๑๐	๘	๐	๐	๐	๐	๐
ปากน้ำ	๐	๐	๑	๐	๓	๘	๐	๐	๐	๐	๐
ห้วยยาง	๐	๐	๐	๐	๑๐	๙	๐	๐	๐	๒	๐
สองสลึง	๐	๐	๐	๓	๘	๘	๐	๐	๐	๐	๐
รวม	๑๒	๑๐	๒๑	๓๙	๑๔๖	๑๔๗	๓	๑	๕	๒๐	๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอแกลงมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอแกลงมีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑๔ คน

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอแกลง จังหวัดระยอง

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
๑.บ้านนา	๑	นางดวงกมล เชื้อพลบ	๕๔/๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านนา อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๒.ชากโดน	๑	นายสินชัย ตรงชื่น	๔๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลชากโดน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๓.วังหว้า	๑	นางสุภัค ดีหมั่น	๒/๑ หมู่ที่ ๗ ตำบลวังหว้า อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๔.ห้วยยาง	๑	นายสมชาย โกหวดเฮง	๗/๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยยาง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๕.เนินซ้อ	๑	นายสมชาย บุญให้	๕๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลเนินซ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๖.พังราด	๑	นายสมพงษ์ ใจช่วย	๑๑/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลพังราด อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๗.ทางเกวียน	๑	นายปรีชา สรรเสริญ	๑๐๖ หมู่ที่ ๖ ตำบลทางเกวียน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๘.สองสลึง	๑	นายอนันต์ ชลศิริ	๓๑๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๙.ทุ่งควายกิน	๑	นายถวัลย์ ใจดี	๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๑๐.กองดิน	๑	นายรัตน์ สังข์ทอง	๗๙/๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลกองดิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๑๑.คลองปูน	๑	นางสาวยุพา บุญเสริมธรรม	๙๘/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลคลองปูน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๑๒.กระแสบน	๑	นายบุญธรรม เครือวัลย์	๔/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลกระแสบน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๑๓.ชากพง	๑	นางสาววันทนา วรสวัสดิ์	๑๐๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลชากพง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๑๔.กร่ำ	๑	นางสาวอนุสร กสิกรรม	๑๐๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลกร่ำ อำเภอแกลง จังหวัด ระยอง
รวม	๑๔		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง พ.ศ.๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอแกลงมีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๒๙ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๕ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง...-...ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ...-...ศูนย์

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
กองดิน	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
พังราด	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ปากน้ำประแส	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
คลองปูน	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ทุ่งควายกิน	-	๓	๑	๑	๑	-	-	-	-
ทางเกวียน	-	๕	-	-	๑	-	-	-	-
บ้านนา	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
กระแสน	-	๒	-	-	๑	-	-	-	-
วังห้ว	-	๒	-	-	๑	-	-	-	-
เนินขี้	-	๕	-	-	๑	-	-	-	-
กร่ำ	๑	-	๑	-	๑	-	-	-	-
ชากโดน	-	๓	-	-	๑	-	-	-	-
ชากพง	-	๒	-	๑	๑	-	-	-	-
ห้วยยาง	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
สองสลึง	-	๒	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๒๙	๒	๒	๑๕				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแกลง จังหวัดระยอง

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายอำ พรมไธสง

บ้านเลขที่ ๒๒/๓ หมู่ ๑๓ ตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

สถานการณ์ของพื้นที่ : ตำบลทุ่งควายกิน ตอนบนเป็นที่ราบเชิงเขาสลับเนินเขาสภาพของดินเป็นดินทรายถึงดินเหนียวปนดินตะกอนเก่า เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น ตอนล่างของตำบลเป็นที่ราบลุ่ม ดินมีลักษณะเป็นดินร่วนและดินเหนียว มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เหมาะในการปลูกข้าวหรือพืชไร่ แต่จากการทำเกษตรมานานทำให้ดินมีปัญหาขาดความอุดมสมบูรณ์ ค่อนข้างเป็นกรด และมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชส่งผลต่อสุขภาพของเกษตรกร จึงมีแนวคิดพัฒนาคุณภาพชีวิตและดิน โดยตั้งใจให้เป็นจุดเรียนรู้การทำเกษตรแบบปลอดภัยโดยใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม มีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการเกษตรมีเน้นการพึ่งพาตนเองสูงสุด

แนวทางการพัฒนา : ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ผลิตเอง บริโภคเอง จำหน่ายเอง

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การผลิตปุ๋ยหมัก การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและบิวเวอเรีย การทำก้อนจุลินทรีย์นาโน และการแปรรูปข้าว การเลี้ยงสุกรหลุม

การนำไปใช้ประโยชน์ : เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งยังสามารถต่อยอดเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น การผลิตสินค้าชุมชนจากผลผลิตในแปลง

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การจัดการดิน โดยการผลิตและใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

๒. การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช

๓. การแปรรูปผลผลิต เช่น ข้าวและมะพร้าว

๔. เศรษฐกิจพอเพียง

ฐานเรียนรู้ :

๑. ฐานผลิตปุ๋ยหมัก: เรียนรู้การใช้วัสดุเหลือใช้ผลิตปุ๋ยชีวภาพ

๒. ฐานเลี้ยงสุกรหลุม: ระบบเลี้ยงแบบลดกลิ่นและทำปุ๋ย

๓. ฐานโรงสีข้าวชุมชน: ฝึกการแปรรูปข้าวกล้อง ข้าวสาร

๔. ฐานน้ำหมักชีวภาพ: ผลิตฮอโมนพืชและจุลินทรีย์เพื่อพืช

แปลงเรียนรู้ : ๑. แปลงนาอินทรีย์: ปลุกข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมแดงมันปู

๒. แปลงสวนผสม: รวมไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก สัตว์เลี้ยง

๓. แปลงธนาคารต้นไม้: รวมกล้าไม้พื้นถิ่นปลูกเสริมระบบนิเวศ

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒๘ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแกลง จังหวัดระยอง

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
๑	ศูนย์เรียนรู้การผลิตขนุนเพื่อการส่งออก	ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	๕	กระแสน	นายศิวพันธ์ รื่นรัมย์	๐๙๕๔๒๘๓๓๗๕
๒	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	เนินขี้	นายชาติรี ก่อแก้ว	๐๘๗๕๘๑๕๖๙๑
๓	ศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ต.ทุ่งควายกิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๒	ทุ่งควายกิน	นายถวัลย์ ใจดี	๐๘๕๕๕๙๙๙๗๘
๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	วังหว้า	นายจรัส สมคิด	๐๘๙๐๒๕๕๒๕๙
๕	ศูนย์เรียนรู้การสหกรณ์ : สหกรณ์การเกษตรทุ่งควายกิน จำกัด	ศูนย์เรียนรู้ด้านสหกรณ์	๑๑	ทุ่งควายกิน	นางสาวปิยนันท์ ประกอบกิจ	๐๘๙๓๐๔๙๐๒
๖	ศูนย์เรียนรู้เฉพาะทางการเลี้ยงโคเนื้อ	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๖	ขากพง	นายภูรินทร์ นิสสัยชื่อ	๐๙๙๒๐๑๒๙๒๑
๗	การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลในระบบปิด	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๖	ทางเกวียน	นายพันธิ์วิศ แตตรประสิทธิ์	๐๙๘๕๖๕๕๕๕๔
๘	การทำเกษตรผสมผสานและการทำปุ๋ยหมัก	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	กระแสน	นายบุญธรรม เครือวัลย์	๐๘๖๗๕๐๒๖๖๕
๙	ศูนย์เรียนรู้การสหกรณ์ : สหกรณ์การเกษตรเมืองแกลง จำกัด	ศูนย์เรียนรู้ด้านสหกรณ์	๑	ทางเกวียน	นางศรีวิภา สัจจา	๐๓๘๖๗๑๑๙๔

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
๑๐	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงหอยนางรม	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๘	เนินฆ้อ	นางเบญจมา ปะ สิงขร	๐๙๔๖๗๐๒๕๕๘
๑๑	ศูนย์เรียนรู้การผลิตน้ำปลาแบบ พื้นบ้าน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๓	เนินฆ้อ	นางสุนันท์ มั่น คั่ง	
๑๒	การเลี้ยงตะพาบน้ำได้หัว สวยงาม	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง		ทางเกวียน	นายมานะ ปฏิ สังข์	๐๘๒๗๗๘๔๓๒๒
๑๓	การแปรรูปน้ำปลาบ้านขุนนา	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๓	ซากโดน	นางสงวน รัตน วิจิตร	๐๘๑๗๑๖๖๓๕
๑๔	การเลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	คลองปูน	นายผิน ใจหาญ	๐๘๖๑๕๒๖๓๗๗
๑๕	การเพาะและขยายพรรณไม้น้ำ	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	เนินฆ้อ	นายอนุชาติ พันธุ์พานิชย์	๐๘๑๐๑๗๒๖๒
๑๖	ศูนย์เรียนรู้การผลิตไม้ผล คุณภาพ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๘	ซากโดน	นายพิพัทธ์ วงศ์ เดช	๐๘๑๗๑๑๔๗๙๓
๑๗	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	บ้านนา	นางดวงกมล เชื้อพลบ	๐๘๑๑๕๕๓๒๗๓
๑๘	ศูนย์เรียนรู้การผลิตน้ำดื่ม สมุนไพรพร้อมดื่ม	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๘	พังราด	นางพรทิมล ชำนาญศิลป์	๐๘๙๐๙๔๕๔๕๑
๑๙	ศูนย์การเรียนรู้การผลิตสับปะรด คุณภาพ	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๒	ทางเกวียน	นายประกอบ บุญก่อเกื้อ	๐๘๖๑๕๔๘๕๕๕
๒๐	ศูนย์เรียนรู้ด้านการผลิตไม้ผล คุณภาพ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๗	สองสลึง	นายเมธี มี เหมื่อน	๐๘๙๒๔๘๐๐๕๒
๒๑	ศูนย์เรียนรู้ด้านการทุเรียน คุณภาพ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๖	วังห้ว	นายชานนท์ ทองแดง	๐๘๗๘๓๔๓๙๔๘
๒๒	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงไก่ไข่	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๖	ซากพง	นายจักรพันธ์ จ้อยสุข	
๒๓	ศูนย์เรียนรู้การเพาะและขยาย พรรณไม้น้ำ	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	เนินฆ้อ	นายอนุชาติ พันธุ์พานิชย์	
๒๔	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงกบในกระชัง บก	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	-	ทางเกวียน	นายสถาพร ฉัตร ทอง	
๒๕	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงปลาน้ำจืด แบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๘	ซากโดน	นายพิชัย งามสม	
๒๖	ศพก.เครือข่ายบ้านศิลา	ทองแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร	๑๐	กองดิน	นางอดิสร บำบัดไศรภ	๐๙๕- ๗๘๒๖๖๖๔
๒๗	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตรฟาร์ม รื่นรมย์	การผลิตไม้ผลคุณภาพ	๓	ห้วยยาง	นายวสันต์ รื่น รมย์	๐๘๙๒๕๒๖๘๓๘

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
๒๘	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรขอชื่นฟาร์ม	การผลิตทุเรียนคุณภาพ	๓	สองสลึง	นายศุภชัย ลิ้มกุล	๐๖๕-๖๑๗๔๔๗๗

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

อำเภอแกลง มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๒๒ กลุ่ม ได้แก่ พีชมังคุด ๕ กลุ่ม พีชทุเรียน ๑๓ กลุ่ม พีชขนุน ๑ กลุ่ม มะพร้าว ๒ กลุ่ม

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มังคุดต้นแบบตำบลกร่ำ, แปลงใหญ่มังคุดตำบลชากพง, แปลงใหญ่มังคุดตำบลกระแสน, แปลงใหญ่มังคุดตำบลชากโดนและแปลงใหญ่มังคุดตำบลเนินขี้

ที่อยู่ ตำบลกร่ำ ตำบลชากพง ตำบลกระแสน ตำบลชากโดน ตำบลเนินขี้ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

กิจกรรม การผลิตมังคุดคุณภาพ

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๓,๐๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๑๐,๔๐๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๖๐๐/ไร่ เป็น ๗๕๐/ไร่ (๒๕ %)
- เป้าหมายรายได้ ๑๓,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๑๐,๔๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตมังคุดคุณภาพ

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ทุเรียน วังหว้า ๑, แปลงใหญ่ทุเรียนวังหว้า ๒, แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านเนินหย่อง, แปลงใหญ่ทุเรียนเขาดินชุ่มทอง, แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลคลองปูน,แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลทุ่งควายกิน, แปลงใหญ่ตำบลทุ่งควายกิน ๒, แปลงใหญ่ทุเรียนแปลงใหญ่ตำบลพังราด, แปลงใหญ่เกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลสองสลึง ๑, แปลงใหญ่เกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลสองสลึง ๒, แปลงใหญ่เกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลสองสลึง ๓, แปลงใหญ่เกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลเนินขี้, แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านห้างญวน ตำบลห้วยยาง

ที่อยู่ ตำบลวังหว้า ตำบลคลองปูน ตำบลทุ่งควายกิน ตำบลพังราด ตำบลสองสลึง ตำบลเนินขี้ ตำบลห้วยยาง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

กิจกรรม การผลิตทุเรียนคุณภาพ

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๖,๐๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๑๒,๘๐๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๒๐๐ กก./ไร่ เป็น ๑,๔๔๐ กก./ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๑๖,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๑๒,๘๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตทุเรียนคุณภาพ

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ขุนตำบลกระแสน

ที่อยู่ ตำบลกระแสน อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม การผลิตขุนคุณภาพ

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๒๗๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔,๐๐๐ บาท (๒๔%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๘๐๐ ก.ก./ไร่ เป็น ๒,๐๐๐ ก.ก./ไร่ (๒๕๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๕,๒๗๕ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๔,๐๐๐ บาท/ไร่

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มะพร้าวตำบลพังราด,แปลงใหญ่มะพร้าวตำบลทุ่งควายกิน

ที่อยู่ ตำบลพังราด ตำบลทุ่งควายกิน อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม การผลิตมะพร้าวคุณภาพ

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๘๐๐ บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๙๖๐ กก./ไร่ เป็น ๔,๒๐๐ กก./ไร่
- เป้าหมายรายได้ ๔๒,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๑๐,๔๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๒. การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตมะพร้าวคุณภาพ

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

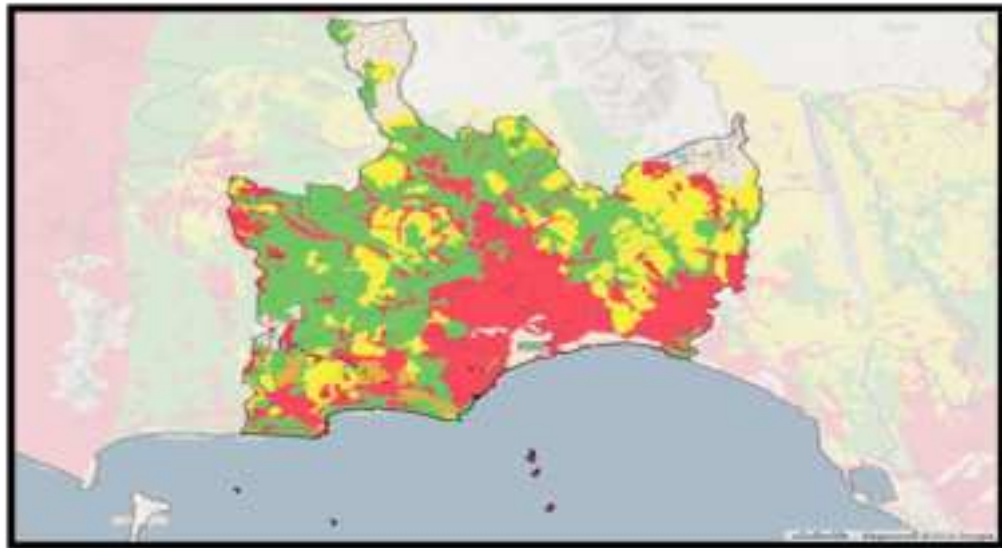
สินค้าเกษตรที่สำคัญ

ชนิดสินค้ามังคุด

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

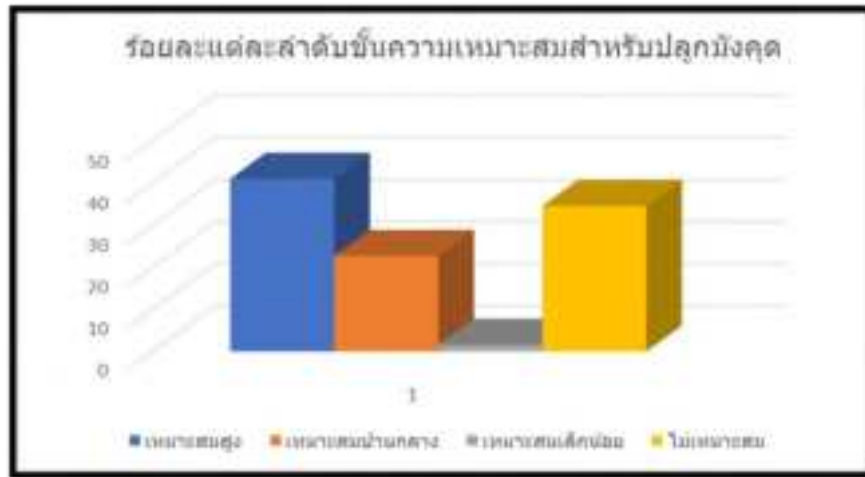
อำเภอแกลง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมังคุดทั้งหมด จำนวน ๔๑๗,๖๖๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๗๑,๔๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๐๔ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๙๔,๙๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖,๗๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๔๔,๕๖๗ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๑

ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
เหมาะสมมาก	171,414.28	41.04
เหมาะสมปานกลาง	94,932.82	22.73
เหมาะสมน้อย	6,754.52	1.62
ไม่เหมาะสม	144,567.88	34.61

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมังคุด

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/chksession>

ภาพที่ ๑๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมังคุด อำเภอแกลง
ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th>

๒) พื้นที่ปลูกมังคุด

อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๔,๒๒๑ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลทุ่งควายกิน จำนวน ๗๙๗ ไร่ รองลงมาคือตำบลชากพง จำนวน ๖๓๖ ไร่ และตำบลกระแสบน จำนวน ๖๑๘ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๕ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตมังคุด

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่	พื้นที่	ผลผลิต	ผลผลิต
	เกษตรกร	ปลูก(ไร่)	เก็บเกี่ยว(ไร่)	(ตัน)	ต่อไร่(ตัน)
๑.กองดิน	๕๐	๒๕๒	๒๔๖	๑๑๙.๘๐	๐.๒๖๙
๒.พังราด	๓๐	๖๕	๖๓	๑๗.๗๙	๐.๒๖๙
๓.คลองปูน	๗๐	๑๗๑	๑๖๗	๘๑.๓๒๙	๐.๒๖๙
๔.ปากน้ำกระแสบ	๐	๐	๐	๐	๐
๕.ทุ่งควายกิน	๓๑๔	๗๙๗	๗๗๘	๓๔๓.๙๑๙	๐.๒๖๙
๖.ทางเกวียน	๑๑๕	๑๐๗	๑๐๔	๖๘.๑๘	๐.๒๖๙
๗.บ้านนา	๓๒	๑๐๔	๑๐๒	๑๕.๕๘	๐.๒๖๙
๘.กระแสบน	๑๖๔	๖๑๘	๖๐๓	๒๙๓.๖๖	๐.๒๖๙
๙.วังหว้า	๖๖	๓๑๔	๓๐๗	๑๔๙.๕๑	๐.๒๖๙
๑๐.เนินขี้	๑๐๗	๒๗๙	๒๗๒	๑๓๒.๔๖๔	๐.๒๖๙
๑๑.ห้วยยาง	๗๒	๒๐๒	๑๙๗	๙๕.๙๓๙	๐.๒๖๙
๑๒.สองสลึง	๙๔	๒๑๘	๒๑๓	๑๒๖.๖๒	๐.๒๖๙
๑๓.ชากโดน	๙๕	๓๑๙	๓๑๑	๔๖.๒๗	๐.๒๖๙
๑๔.ชากพง	๑๖๙	๖๓๖	๖๒๑	๓๐๒.๔๓	๐.๒๖๙
๑๕.กร่ำ	๔๘	๑๓๙	๑๓๖	๖๖.๒๓	๐.๒๖๙
รวม	๑,๔๒๖	๔,๒๒๑	๔,๑๒๑	๑,๘๕๙	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมังคุด (พื้นที่ปลูกจริง)
ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th>

(๓) พื้นที่ปลูกมังคุดตามระดับชั้นความเหมาะสม
อำเภอแกลงมีพื้นที่ปลูกมังคุดตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๕,๓๖๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๗๖๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕๖ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑,๔๐๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๑๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙๖

ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมังคุดตามระดับชั้นความเหมาะสม
ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th>

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

๑.จัดการปุ๋ยเพื่อชักนำการแตกใบอ่อน (หลังเก็บเกี่ยว)

๑.๑ หว่านปุ๋ยคอกใต้ทรงพุ่มในอัตราเป็นกิโลกรัมต่อต้นเท่ากับ ๔ เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม

๑.๒ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๑๖ อัตราเป็นกิโลกรัมต่อต้นเท่ากับ ๑/๓ เท่าของ เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่มโดยวิธีหว่านใต้ทรงพุ่มให้ทั่วหรือใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑.๓ คลุมโคนด้วยเศษซากพืช

๒.ตัดแต่งกิ่งเพื่อควบคุมขนาดทรงพุ่ม (หลังเก็บเกี่ยว)

๒.๑ ตัดแต่งกิ่งที่อยู่ด้านข้างของทรงพุ่มที่ประสานกันออกให้มีช่องว่างระหว่างชายพุ่มโดยรอบกับต้นข้างเคียงประมาณ ๕๐-๗๕ เซนติเมตร

๒.๒ ตัดยอดในส่วนที่สูงเกินต้องการออก

๒.๓ ตัดกิ่งประธาน หรือกิ่งรองออกด้านละ ๑-๕ กิ่ง เพื่อทำเป็นช่องเปิดเพื่อให้แสงส่องผ่านเข้าไปใน ทรงพุ่มในกรณีต้นมังคุดที่ให้ผลผลิตแล้ว เมื่อแสงส่องผ่านเข้าไปในทรงพุ่ม ทำให้มีกิ่งแขนงเกิดจำนวนมากให้เลี้ยงกิ่งแขนงที่อยู่ในทรงพุ่มไว้

๓. กำจัดวัชพืช (หลังเก็บเกี่ยว)

๓.๑ วัชพืชฤดูเดียว เช่น หญ้าขจรจบ หญ้าตีนนก เป็นต้น

- ตัดวัชพืชให้สั้นด้วยเครื่องตัดหญ้า หรือใช้สารกำจัดวัชพืช เช่น พาราควอท ๒๗.๖% เอสแอล อัตรา ๗๕-๑๕๐ มิลลิลิตร ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร พ่น ให้ทั่วในพื้นที่ ๑/๔ ไร่หลังวัชพืชงอก เมื่อวัชพืช กำลังเจริญเติบโต และมีใบมาก และควรพ่นก่อน วัชพืชออกดอก ขณะพ่นควรมีแดดจัด ลมสงบ ระวังละอองสารสัมผัสใบและต้นมังคุด

๓.๒ วัชพืชข้ามปี เช่น หญ้าคา หญ้าชันกาด เห็บหมู เป็นต้น

- ตัดวัชพืชให้สั้นด้วยเครื่องตัดหญ้าหรือใช้สารกำจัดวัชพืช เช่น ไกลโฟเสท ๔๘% เอสแอล อัตรา ๑๕๐-๒๐๐ มิลลิลิตร หรือกลูโฟซิเนต แอมโมเนีย ๑๕% เอสแอลอัตรา ๒๕๐-๕๐๐ มิลลิลิตร ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วในพื้นที่ ๑/๔ ไร่ วิธีการพ่นข้อควรระวังเช่นเดียวกับการ ใช้ในวัชพืชฤดูเดียว

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแกลง มีการปลูกมังคุด ดังนี้

เดือนสิงหาคม

๑. ขั้นตอนเตรียมต้นให้พร้อมสำหรับการออกดอก

๑. จัดการเพื่อชักนำให้แตกใบอ่อน

๑.๑ ชักนำให้แตกใบอ่อนโดยการพ่นปุ๋ยยูเรีย (๔๖-๐-๐) อัตรา ๑๐๐-๒๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งต้น จำเป็นต้องมีการจัดการ กระตุ้นการแตกใบอ่อนอย่างน้อยปีละ ๑ ชุด เพื่อให้ต้นมังคุดมีความสมบูรณ์และมีอายุตายอดมากกว่า ๙ สัปดาห์ก่อนออกดอก จะสามารถออกดอกได้ดี

เดือนกันยายน

๑. ขั้นตอนเตรียมต้นให้พร้อมสำหรับการออกดอก

๑. ป้องกันกำจัดแมลงและไรศัตรูทำลายใบอ่อน (๘-๑๐ สัปดาห์หลังเก็บเกี่ยว)

๑.๑ พ่นด้วยสารเคมีเมื่อความเสียหายเกินระดับเศรษฐกิจ ดังนี้

- เพลี้ยไฟ พ่นอิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอลอัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือฟิโปรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไซเพอร์เมทริน/ไพโซโลน ๒๕%/๒๒.๕% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

- หนอนกินใบอ่อน พนคาร์บาริล ๘๕% ดับบลิวพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

- หนอนซอนใบ พนสารเคมี ๒ ครั้ง ห่างกัน ๑๐ วัน โดยใช้คาร์บาริล ๘๕% ดับบลิวพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

- ไรแดง พ่นด้วยไพโรพาร์ไคด์ ๓๐% ดับบลิวพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือเฮกซีไทอะซอกซ์ ๒% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๒. ป้องกันกำจัดโรคทำลายใบอ่อน (๘-๑๐ สัปดาห์ หลังเก็บเกี่ยว)

๒.๑ พ่นด้วยสารเคมี ดังนี้

- โรคใบจุด พนคาร์เบนดาซิม ๕๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ - ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

- โรคจุดสนิม พ่นด้วยคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ๘๐% ดับบลิวพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๓. จัดการปุ๋ยเพื่อส่งเสริมความสมบูรณ์ของต้น (๑๑-๑๒ สัปดาห์ หลังเก็บเกี่ยว)

๓.๑ พ่นด้วยปุ๋ยเคมีทางใบสูตร ๑๕-๓๐-๑๕ หรือ ๒๐-๒๐-๒๐ ที่มีธาตุ รong และธาตุปริมาณน้อย อัตรา ๖๐ กรัม ร่วมกับกรดฮิวมิค อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม

เดือนตุลาคม

ขั้นตอนเตรียมต้นให้พร้อมสำหรับการออกดอก

๑. จัดการปุ๋ยเพื่อเตรียมความพร้อมต้นสำหรับการออกดอก (๑๔-๑๖ สัปดาห์ หลังเก็บเกี่ยว)

๑.๑ หว่านปุ๋ยเคมีสูตร ๘-๒๔-๒๔ หรือ ๙-๒๔-๒๔ หรือ ๑๓-๑๓-๒๑ ให้ทั่วใต้ทรงพุ่ม อัตราเป็น กิโลกรัมต่อต้นเท่ากับ ๑/๓ เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม

เดือนพฤศจิกายน

- ขั้นตอนจัดการเพื่อชักนำการออกดอก และควบคุม ปริมาณดอกต่อต้นให้เหมาะสมสภาพต้นมังคุด

ชักนำการออกดอก (๒๐-๒๒ สัปดาห์หลังเก็บเกี่ยว)

- จัดการน้ำโดยปล่อยให้ต้นมังคุดผ่านช่วงแล้ว จนก้านระหว่างข้อสุดท้ายของยอดแสดงอาการเหี่ยวอย่างชัดเจน และใบคู่สุดท้ายของยอดเริ่มมีอาการใบตก แล้วจึงให้น้ำครั้งแรกในปริมาณ ๓๕-๔๐ มิลลิเมตร (๑ มิลลิเมตร เท่ากับปริมาณน้ำ ๑ ลิตร ต่อพื้นที่ทรง พุ่ม ๑ ตารางเมตร) และครั้งต่อมาทุก ๗-๑๐ วัน ในปริมาณ ๑๗.๕-๒๐.๐ มิลลิเมตร จนกว่าต้นมังคุดจะออกดอกมากกว่า หรือเท่ากับ ๑๕% ของจำนวนยอดทั้งหมด

เดือนธันวาคม

- ขั้นตอนจัดการเพื่อชักนำการออกดอก และควบคุมสภาพต้นมังคุดปริมาณดอกต่อต้นให้เหมาะสม

๑. จัดการน้ำเพื่อควบคุมปริมาณดอก (สัปดาห์ที่ ๑ หลังออกดอก)

๑.๑ ให้น้ำในอัตรา ๘๐% ของอัตราการระเหยน้ำจาก

๑.๒ ภาวะระเหย ชนิด A ทุก ๓ วัน เพื่อควบคุมให้มีปริมาณดอกต่อต้นเท่ากับ ๓๕-๕๐% ของยอดทั้งหมด

๒. ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูทำลายดอก (สัปดาห์ที่ ๓-๔ หลังออกดอก)

๒.๑ พ่นด้วยสารเคมีเมื่อความเสียหายเกินระดับเศรษฐกิจ (จำนวน เพลี้ยไฟมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ดอก ดังนี้

- เพลี้ยไฟ พ่นด้วย อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโปรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไซเพอร์เมทริน/ไพโซโลน ๒๕%/๒๒.๕% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

เดือนมกราคม

- ขั้นตอนจัดการเพื่อส่งเสริมการพัฒนารูปแบบของผล สภาพผลมั่งคุดและเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ

๑. ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูทำลายผลมั่งคุด

๑.๑ พ่นด้วยสารเคมีเมื่อความเสียหายเกินระดับเศรษฐกิจ (จำนวนเพลี้ยไฟมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ผล) ดังนี้

- เพลี้ยไฟ พนอิมิตาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ พนโปรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไซเพอร์เมทริน/ไพซาโลน ๖.๒๕%/๒๒.๕% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๑.๒ ไรชาว พนอามีทราซ ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

เดือนกุมภาพันธ์

- ขั้นตอนจัดการเพื่อส่งเสริมการพัฒนารูปแบบของผล และเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ

๑. ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูทำลายผลมั่งคุด (สัปดาห์ที่ ๕-๗ หลังออกดอก)

๑.๑ พ่นด้วยสารเคมีเมื่อความเสียหายเกินระดับเศรษฐกิจ (จำนวนเพลี้ยไฟมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ผล) ดังนี้

- เพลี้ยไฟ พนอิมิตาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ พนโปรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตรหรือ ไซเพอร์เมทริน/ไพซาโลน ๖.๒๕%/๒๒.๕% อีซี มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๑.๒ ไรชาว พนอามีทราซ ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๒. ควบคุมปริมาณผลต่อต้นให้เหมาะสม (สัปดาห์ที่ ๖ หลัง ออกดอก)

๒.๑ ประเมินจำนวนผลต่อต้น ถ้ามีจำนวนผลมากกว่า ๕๐% ของ ยอดทั้งหมด ให้ใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา ๓-๕ กิโลกรัมต่อต้น หว่านใต้ทรงพุ่ม บริเวณที่น้ำชลประทานซึมไปถึง เพื่อให้ผลร่วงเหลือประมาณ ๓๕-๕๐% ของยอดทั้งหมด

๓. จัดการปุ๋ย เพื่อส่งเสริมการพัฒนารูปแบบของผล (สัปดาห์ที่ ๘ หลังออกดอก)

๓.๑ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ หรือสูตร ๑๒-๑๒-๑๗-๒ อัตราเป็นกิโลกรัมต่อต้นเท่ากับ ๑/๓ ของ เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม โดยการหว่านใต้ทรงพุ่มบริเวณที่น้ำชลประทานซึมไปถึง

เดือนมีนาคม

- ขั้นตอนจัดการเพื่อส่งเสริมการพัฒนารูปแบบของผล และเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ สภาพผลมั่งคุด

๑. จัดการน้ำเพื่อส่งเสริมการพัฒนารูปแบบของผล (สัปดาห์ที่ ๙ หลังออกดอก)

๑.๑ เพิ่มปริมาณการให้น้ำจากอัตรา ๘๐% เป็น ๙๐% ของอัตรา การระเหยน้ำจากภาชนะน้ำชนิด A

๒. จัดการปุ๋ยเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ (สัปดาห์ที่ ๑๐-๑๓ หลังออกดอก)

๒.๑ พ่นปุ๋ยทางใบที่มีสารเร่งการเจริญเติบโตของพืช อัตรา ๓๐-๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร จำนวน ๓ ครั้ง ทุก ๗ วัน

เดือนเมษายน

- ขั้นตอนจัดการเพื่อส่งเสริมการพัฒนารูปแบบของผล และเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ สภาพผลมั่งคุด

๑. จัดการปุ๋ยเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ (สัปดาห์ที่ ๑๐-๑๓ หลังออกดอก)

๑.๑ พ่นปุ๋ยทางใบที่มีสารเร่งการเจริญเติบโตของพืช อัตรา ๓๐-๔๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร จำนวน ๓ ครั้ง ทุก ๗ วัน

๒. จัดการน้ำ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการของผล (สัปดาห์ที่ ๑๔-๑๖ หลังออกดอก)

๒.๑ ให้น้ำในอัตรา ๘๐% ของอัตราการระเหยน้ำจากภาชนะ เหย น้ำชนิด A ทุก ๓ วัน ต่อเนื่องจนถึงเก็บเกี่ยว

เดือนพฤษภาคม

- ขั้นตอนจัดการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการของผลและเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ

๑. จัดการน้ำ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการของผล (สัปดาห์ที่ ๑๔-๑๖ หลังออกดอก)

๑.๑ ให้น้ำในอัตรา ๘๐% ของอัตราการระเหยน้ำจากภาชนะ เหย น้ำชนิด A ทุก ๓ วัน ต่อเนื่องจนถึงเก็บเกี่ยว

- ขั้นตอนจัดการเพื่อป้องกันผลผลิตเสียหาย

๑. ป้องกันผลผลิตเสียหาย เนื่องจากการเก็บเกี่ยว (สัปดาห์ที่ ๑๗-๒๓ หลังออกดอก)

๑.๑ เก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องมือที่ป้องกันไม่ให้ผลมังคุดร่วงหล่น หรือกระแทกรุนแรงระวังอย่าให้ชั้วหักหรือกลีบเลี้ยงชำ เลือกเก็บ เฉพาะผลที่สุกแก่ใน ระยะสายเลือด

๒. ป้องกันผลผลิตเสียหาย ในระหว่างการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ในสวนไม่เหมาะสม (สัปดาห์ที่ ๑๗-๒๓ หลัง ออกดอก)

๒.๒ หลังการเก็บเกี่ยวผลมังคุดแล้ว เก็บไว้ในที่ร่มทำความสะอาดผล ขูดยางที่เปลือกออก และคัดแยกคุณภาพก่อนจำหน่าย

เดือนมิถุนายน

- ขั้นตอนจัดการเพื่อป้องกันผลผลิตเสียหายสภาพผลมังคุด

๑. ป้องกันผลผลิตเสียหาย เนื่องจากการเก็บเกี่ยว (สัปดาห์ที่ ๑๗-๒๓ หลังออกดอก)

๑.๑ เก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องมือที่ป้องกันไม่ให้ผลมังคุดร่วงหล่น หรือกระแทกรุนแรงระวังอย่าให้ชั้วหักหรือกลีบเลี้ยงชำ เลือกเก็บ เฉพาะผลที่สุกแก่ในระยะสายเลือด

๒. ป้องกันผลผลิตเสียหาย ในระหว่างการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในสวนไม่เหมาะสม (สัปดาห์ที่ ๑๗-๒๓ หลังออกดอก)

๒.๒ หลังการเก็บเกี่ยวผลมังคุดแล้ว เก็บไว้ในที่ร่มทำความสะอาด ผล ขูดยางที่เปลือกออก และคัดแยกคุณภาพก่อนจำหน่าย

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

อำเภอแก่งมีต้นทุนการผลิตมังคุด มีต้นทุนการผลิต เป็นเงิน ๑๒,๕๐๐ บาท

ตารางที่ ๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตมังคุด ปี ๒๕๖๗ อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง

รายการ	ต้นทุนต่อไร่
ค่าปุ๋ย	๓๕๕๐
ค่าสารเคมี	๑๒๕๐
ค่าจัดการ	๒๒๐๐
ค่าแรง	๕๕๐๐
รวม	๑๒,๕๐๐

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแกลง มีการปลูกมังคุด ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มังคุด				←	▽	△	△	△				

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง, พ.ศ ๒๕๖๙)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

จากความสำเร็จในการผลิตมังคุดผิวมัน ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาด มีผู้ส่งออกติดต่อขอซื้อผลผลิตคุณภาพทั้งหมด ส่งขายประเทศจีน และบางส่วนได้มีผู้ค้าจากกรุงเทพฯมารับไป ในขณะที่เกษตรกรก็มีการรวมกลุ่มกันเพื่อผลิตมังคุดคุณภาพ แลจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง นอกจากนี้ยังมีการนำผลผลิตไปออกร้านจำหน่ายตามงานต่างๆในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง และกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นการประชาสัมพันธ์ผลผลิตมังคุดคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับทราบข้อมูล และมีโอกาสได้ซื้อผลผลิตคุณภาพไปรับประทาน นอกจากนี้ยังจัดผลผลิตส่วนหนึ่ง ส่งห้างสรรพสินค้าใหญ่หลายแห่ง สำหรับการขายส่งมังคุดผิวมันทุกเกรด

ภาพที่ ๑๓ แสดงวิธีการตลาดมังคุด อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

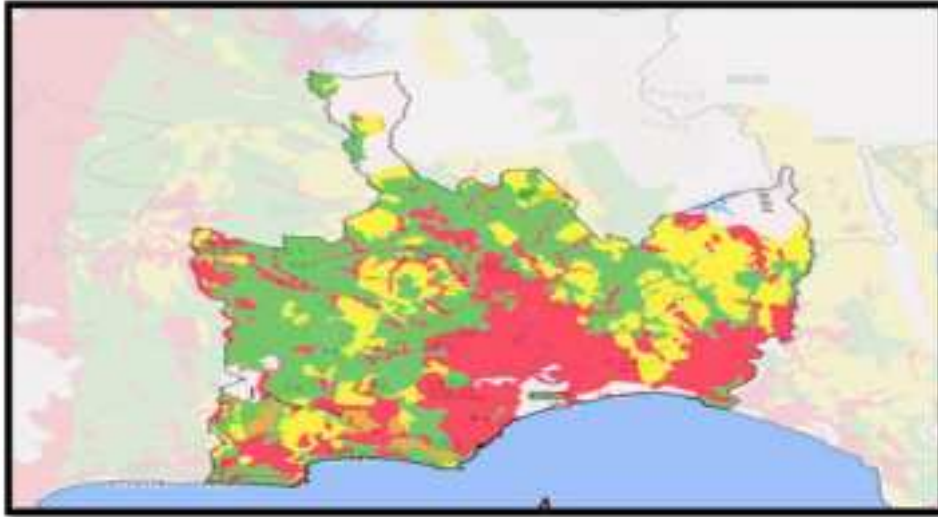
อำเภอแกลง มีแหล่งรับซื้อมังคุดรวม ๓ แห่ง

ชนิดสินค้า ทุเรียน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอแกลง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียนทั้งหมด จำนวน ๔๑๗,๖๖๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๗๑,๔๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๐๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๙๔,๙๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖,๗๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๔๔,๕๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๑

ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
เหมาะสมสูง	171,414.00	41.04
เหมาะสมปานกลาง	94,932.00	22.73
เหมาะสมเล็กน้อย	6,754.00	1.62
ไม่เหมาะสม	144,507.00	34.61

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน อำเภอแกลง
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาพที่ ๑๕ แสดงร้อยละแต่ละระดับขึ้นความเหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียน อำเภอแกลง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกทุเรียน

อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มีพื้นที่ปลูกทุเรียน จำนวน ๗๕,๐๒๒ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลทุ่งควายกิน จำนวน ๑๔,๑๕๕ ไร่ รองลงมาคือตำบลกองดิน จำนวน ๑๓,๐๖๙ ไร่ และตำบลวังหว้า จำนวน ๘,๗๕๖ ไร่

ตารางที่ ๒๖ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ ปลูก(ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต ต่อไร่(ตัน)
๑.กองดิน	๘๔๗	๑๓,๐๖๙	๙,๗๐๐	๑๗,๑๕๑.๙๔	๒.๑๓๒
๒.พังราด	๔๒	๑,๓๒๒	๙๘๙	๑,๑๐๔.๓๘	๒.๑๓๒
๓.คลองปูน	๕๐๖	๔,๕๓๘	๓,๓๖๘	๓,๘๘๘.๗๗	๒.๑๓๒
๔.ปากน้ำกระแสด	๐	๐	๐	๐.๐๐	๐
๕.ทุ่งควายกิน	๑,๓๙๒	๑๔,๑๕๕	๑๐,๕๐๖	๑๗,๑๒๒.๐๙	๒.๑๓๒
๖.ทางเกวียน	๕๖๕	๔,๔๗๓	๓,๓๒๐	๓,๙๒๗.๑๔	๒.๑๓๒
๗.บ้านนา	๓๑๑	๓,๐๔๒	๒,๒๒๘	๒,๑๖๘.๒๔	๒.๑๓๒
๘.กระแสบน	๕๒๕	๖,๓๓๒	๔,๗๐๐	๖,๓๕๙.๗๖	๒.๑๓๒
๙.วังหว้า	๗๘๖	๘,๗๕๖	๖,๔๙๙	๑๒,๖๖๑.๙๕	๒.๑๓๒
๑๐.เนินขี้	๒๕๒	๑,๘๕๘	๑,๓๗๙	๑,๑๙๓.๙๒	๒.๑๓๒
๑๑.ห้วยยาง	๘๐๒	๕,๐๕๒	๓,๗๕๐	๗,๒๙๙.๙๗	๒.๑๓๒
๑๒.สองสลึง	๖๕๗	๗,๕๗๘	๕,๖๒๕	๑๐,๔๕๗.๔๖	๒.๑๓๒
๑๓.ซากโดน	๓๒๒	๒,๕๕๑	๑,๘๙๓	๓,๒๓๔.๒๔	๒.๑๓๒
๑๔.ซากพง	๒๓๘	๑,๖๒๒	๑,๒๐๔	๑,๔๙๔.๕๓	๒.๑๓๒
๑๕.กร้า	๘๕	๖๖๔	๔๙๓	๕๔๑.๕๓	๒.๑๓๒
รวม	๗,๓๓๐	๗๕,๐๒๒	๕๕,๖๘๓	๘๘,๖๐๖	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง พ.ศ. ๒๕๖๙

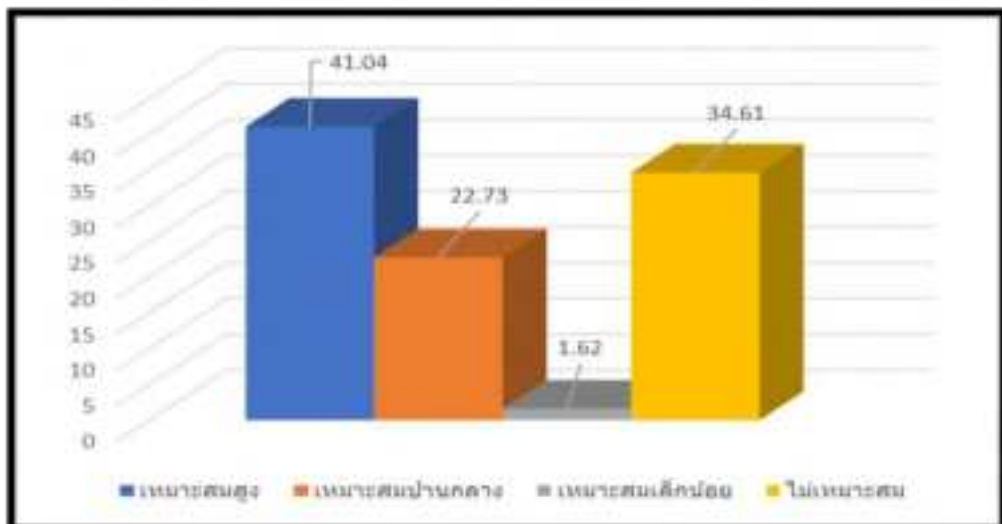
ภาพที่ ๑๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแกลง
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>

(๓) พื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอแกลงมีพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๖๘,๓๑๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๘,๑๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๐๔ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๕,๕๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๑๐๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๓,๖๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๑

ภาพที่ ๑๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแกลง
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาพที่ ๑๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแกลง
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง, พ.ศ.๒๕๖๘

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

การใช้เทคโนโลยีระบบควบคุมการให้น้ำอัจฉริยะ

เป็นเทคโนโลยีการตรวจวัดและควบคุมแบบไร้สายที่ติดตามสถานะแวดล้อมของพืชพร้อมทั้งควบคุมการให้น้ำตามความต้องการของพืชด้วยระบบอัตโนมัติตั้งเวลา และควบคุมความตรง โดยใช้ร่วมกับสถานีตรวจวัดอากาศซึ่งช่วยลดปริมาณการใช้น้ำและปุ๋ยที่เกินความจำเป็นลดความสูญเสียของผลผลิต ประหยัดพลังงานไฟฟ้า และใช้ปุ๋ยน้ำอย่างเหมาะสม โดยสามารถแบ่งโซนการควบคุมและติดตามข้อมูลเพื่อรองรับการปลูกพืชหลายชนิดในแปลงเดียว และตั้งเงื่อนไขการควบคุมผ่านสมาร์ตโฟนได้ ๔ รูปแบบ ได้แก่ ๑) อัตโนมัติ (auto) ตามความต้องการของพืช ๒) ตั้งเวลา (timer) จากพฤติกรรมกรรมการให้น้ำปกติ ๓) จากโทรศัพท์ (user) ส่งงานจากออนไลน์ผ่าน application และ ๔) ควบคุมตรง (manual) ตามความต้องการของเกษตรกร โดยในระบบประกอบด้วย

๑) เซนเซอร์วัดอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ - ใช้วัดอุณหภูมิความชื้นสัมพัทธ์ในพื้นที่แบบ Real-Time เพื่อป้องกันความสูญเสียของผลผลิต

๒) เซนเซอร์วัดความเข้มแสง - ใช้วัดความเข้มแสงทั้งภายในและภายนอกโรงเรือน เพื่อสังเกตและคำนวณอัตราการสังเคราะห์แสงพืช

๓) เซนเซอร์วัดความชื้นดิน - ใช้วัดเปอร์เซ็นต์ความชื้นดินภายในแปลง สามารถใช้ค่าควบคุมการให้น้ำตามความต้องการของพืช

๔) แอปพลิเคชัน - แบ่งโซนการควบคุม รองรับการปลูกพืชหลายชนิด ควบคุมได้ ๔ รูปแบบ เก็บข้อมูลและดูย้อนหลังได้พร้อมแสดงผลเป็นกราฟ ระบบแจ้งเตือนผ่าน App Line

การใช้แอปพลิเคชัน shape info ในการคำนวณการให้ปุ๋ย

แอปพลิเคชัน shape info ใช้สำหรับคำนวณหาพื้นที่ทรงพุ่มของต้นทุเรียนต่อต้น และพื้นที่ ทรงพุ่มทั้งสวน เพื่อจะได้นำค่าที่ได้มาคำนวณการให้ปุ๋ยได้ตามค่ามาตรฐาน (ค่ามาตรฐาน = ๓๘.๔๘ กรัม/วัน/ต้น) โดยการทดสอบการให้ปุ๋ย วิธีการคือลดอัตราการให้ปุ๋ยแบบถอย แล้วเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของลูกทุเรียน/ต้น จะทำให้เราได้จุดการให้ปุ๋ยที่เหมาะสมที่สุด และคุ้มค่าแก่การลงทุน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแก่ง มีการปลูกทุเรียน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทุเรียน					←	←	←	←	→			

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอแก่ง, พ.ศ ๒๕๖๙)

ขั้นตอนการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาทุเรียน

การเตรียมดิน

๑. พื้นที่ดอน

- ไถพรวน ปรับพื้นที่ให้เรียบ ขุดร่องระบายน้ำในสวน

๒. พื้นที่ลุ่ม

- พื้นที่น้ำท่วมขังไม่มากนักดินเทกองตามฝั่งปลูกสูงประมาณ ๐.๗๕ - ๑.๒๐ เมตร
- พื้นที่น้ำท่วมขังมาก ยกร่องสวนให้มีขนาดสันร่องกว้างไม่น้อยกว่า ๖ เมตร ร่องน้ำสวนให้มีขนาดสัน

ร่องกว้างไม่น้อยกว่า ๖ เมตร ร่องน้ำกว้าง ๑.๕ เมตร ลึก ๑ ม.

การเลือกต้นพันธุ์

๑. ต้นแข็งแรงสมบูรณ์ ตรงตามพันธุ์
๒. ไม่เป็นโรครากเน่าโคนเน่า
๓. ระบบรากไม่ขัดงอ มีใบหนาและเขียวเข้ม

วิธีการปลูก

๑. ระยะปลูก ๘x๘ เมตร หรือ ๑๐ x ๑๐ เมตร
๒. เตรียมหลุมปลูก หลุมกว้าง ยาว ลึก ประมาณ ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ ซม.
๓. แบบนั่งแท่นหรือยกโคก ไม่ต้องขุดหลุมปลูก วางต้นพันธุ์แล้วขุดดินมากลบจนอยู่ในระดับเดียวกับผิวดิน

ของต้นพันธุ์

เก็บเกี่ยวผลผลิตและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

๑. ทำการเก็บเกี่ยวตามอายุผลของแต่ละพันธุ์
๒. หลังเก็บเกี่ยว ให้รีบตัดแต่งกิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรค ทารอยแผลที่ตัดด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราหรือปูน

แดง

๓. ให้กำจัดวัชพืช

๔. ใส่ปุ๋ยทันที

- ทางดิน ครั้งแรก ใส่ปุ๋ย เช่น ปุ๋ยคอกปริมาณ ๒๐-๕๐ กิโลกรัมต่อต้น หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๑๖ ปริมาณ ๒-๕ กิโลกรัม/ต้น

- ทางใบ ใช้ปุ๋ยยูเรียหรือธาตุอาหารรองเมื่อจำเป็น หรือปุ๋ยสูตรทางด่วน น้ำตาลกลูโคส หรือน้ำตาลเด็ก ไตรอส ๖๐๐ กรัม+กรดฮิวมิก ๒๐ ซีซี + ปุ๋ยเกล็ด ๑๕-๓๐-๑๕ หรือ ๑๐-๒๐-๓๐ ที่มีธาตุอาหารรองและธาตุอาหารเสริมร่วมด้วย อัตรา ๖๐ กรัม น้ำ ๒๐ ลิตร

การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๑. โรครากเน่าโคนเน่า: ขุด ทาด้วยปูนแดง, เมทาแลกซิล, กรดฟอสฟอรัส, ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา, ขุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกนำไปเผาทำลายทิ้ง แล้วทาแผลด้วยปูนแดงหรือเมทาแลกซิล ๒๕% ดับบลิวพี อัตรา ๕๐-๖๐ กรัม ต่อต้น ๑ ลิตร

วิธีแนะนำเพื่อควบคุมปริมาณของเชื้อสาเหตุโรคให้มีปริมาณลดน้อยลงจนไม่ส่งผลเสียหายกับผลผลิต โดยมีคำแนะนำดังนี้

๑. เมื่อสำรวจพบอาการของโรครากเน่าโคนเน่า ควรทำการรักษาทันที เพื่อลดการลุกลามของเชื้อโรค
๒. ทุกปีหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จแล้ว ควรมีการลดปริมาณเชื้อสาเหตุในดินให้น้อยลง โดยการใส่เชื้อราปฏิปักษ์ไตรโคเดอร์มาลงไปในดิน ถ้าพบต้นที่มีอาการทรุดโทรมมาก ควรฝังเข็มด้วยฟอสฟอรัส แอวิต และราดโคนต้นด้วยสารเคมีเมทาแลคซิล กระตุ้นการสร้างรากใหม่ด้วยฮิวมิค แอซิค
๓. ถ้าผลที่สำรวจพบมีขนาดใหญ่ถึงใหญ่มาก การรักษาผลด้วยสารเคมีจะให้ผลดีมากที่สุด แต่ถ้าผลมีขนาดเล็กการรักษาด้วยสารเคมีร่วมกับการใช้เชื้อราปฏิปักษ์ก็สามารถกำจัดเชื้อสาเหตุโรคได้
๔. การใช้สารกระตุ้นเพื่อให้พืชสร้างความต้านทานต่อโรค นั้นพบว่าต้องใช้ระยะเวลาเนิ่นนานเกินไปซึ่งไม่ทันเวลาถ้าพืชถูกเชื้อโรคเข้าทำลายแล้ว ได้ผลค่อนข้างน้อยไม่คุ้มต่อการลงทุน
๕. การหมั่นตรวจตรา เดินสำรวจสวนเป็นวิธีการที่ดี สามารถควบคุมโรคได้ทันเวลา
๒. โรคราสีชมพู: ใช้คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ๘๕% ดับบลิวพี อัตรา ๔๕-๖๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
๓. โรคราใบติด: เฝ้าทำลายเมื่อระบาดเล็กน้อย, คาร์เบนดาซิม ๕๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ กรัม ดับบลิวพี หรือคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ๘๕% ดับบลิวพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
๔. กำจัดเพลี้ยไก่แจ้ เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ ไรแดง หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด
๕. กำจัดวัชพืช ตัดวัชพืชให้สั้นทุก ๒-๓ เดือนด้วยเครื่องตัดหญ้าแบบต่าง ๆ หรือ ใช้สารกำจัดวัชพืช

การปฏิบัติด้านวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว

๑. คัดขนาดและคัดคุณภาพ ตามมาตรฐานคุณภาพของทุเรียน
๒. ทำความสะอาดผลทุเรียนที่คัดคุณภาพแล้ว โดยใช้แรงลมเป่า เพื่อกำจัดเศษวัสดุและแมลงบางชนิดออกจากผิวผล จากนั้นจุ่มผลทุเรียนในสารละลายของสารเคมีเบนโนมิล + กรดฟอสฟอรัส เพื่อป้องกันโรคผลเน่า
๓. จุ่มผลทุเรียนในสารละลายเอธิฟอน ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ พีพีเอ็ม หรือจุ่มเฉพาะส่วนก้านผลในสารละลายเอธิฟอน ๑๐,๐๐๐ พีพีเอ็ม ในกรณีที่ต้อง ขนส่งทุเรียนทางอากาศ ซึ่งใช้เวลาประมาณ ๒-๓ วัน ก่อนถึงผู้บริโภค เพื่อให้ผลทุเรียนสุกเสมอกัน
๔. ฝังผลให้แห้งบนแท่นรองรับสินค้า
๕. เมื่อผลทุเรียนแห้งแล้ว จึงติดป้ายชื่อสินค้าที่ขั้วผลทุเรียน แล้วจึงบรรจุลงกล่องกระดาษลูกฟูก ขนาดบรรจุ ๑๐ กก. ต่อกล่อง แล้วขนย้ายด้วย รถพ่วงสินค้าห้องเย็น ไปยังท่าเรือ หรือท่าอากาศยาน เพื่อจำหน่าย

การให้ปุ๋ย

๑. ครั้งที่ ๑ เพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงของต้น ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๑๖ อัตรา ๒-๕ กิโลกรัม/ต้น หลังการเก็บเกี่ยว ช่วงเดือน มิ.ย.-ก.ค.
๒. ครั้งที่ ๒ ให้เมื่อใบที่แตกใบอ่อนครั้งแรกเริ่มเป็นใบแก่แล้ว ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๘-๒๔-๒๔ ด้วยอัตรา ๒-๕ กิโลกรัม/ต้น เพื่อชักนำให้ออกดอก ช่วงเดือน ก.ย.-ต.ค.
๓. ครั้งที่ ๓ เมื่อผลทุเรียนมีขนาดผลเท่าหมากดิบ ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๑๒-๑๗-๒อัตรา ๑-๓ กิโลกรัม/ต้น เพื่อเสริมสร้างการเจริญเติบโตของผลและคุณภาพเนื้อภายใน ช่วงเดือน ก.พ.-มี.ค.

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอแกลง มีต้นทุนการผลิตทุเรียน เป็นเงิน ๑๙,๗๐๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๗ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ต่อไร่ ปี ๒๕๖๗ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

รายการ	ต้นทุนต่อไร่
ค่าปุ๋ย	๕,๘๐๐
ค่าสารเคมี	๓,๒๕๐
ค่าจัดการ	๒,๒๐๐
ค่าแรง	๘,๕๐๐
รวม	๑๙,๗๐๐

(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

ผลผลิตเฉลี่ย	๑.๘	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๑๔๐,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๒๕๒,๐๐๐	บาท
หักต้นทุน	๑๙,๗๐๐	บาท
กำไร	๒๓๒,๓๐๐	บาท

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

แหล่งผลิตทุเรียนที่สำคัญของโลกอยู่ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยประเทศไทยเป็นผู้ผลิตทุเรียนรายใหญ่ที่สุด รองลงมาคือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ประเทศคู่แข่งที่น่ากลัวสำหรับประเทศไทยคือ มาเลเซีย และเวียดนาม เนื่องจากมาเลเซียได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและวิจัยทุเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการผสมพันธุ์ และคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาด รวมทั้งประสบความสำเร็จในการทำทุเรียนต้นเตี้ย เพื่อให้ผลผลิตสูงและออกก่อนฤดู มีการขยายพื้นที่ปลูกเป็นลักษณะสวนขนาดใหญ่และจัดการเป็นระบบเช่นเดียวกับการผลิตทุเรียนในประเทศ ในขณะที่มีการขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนหอมทองทางตอนใต้ของเวียดนามโดยนำต้นพันธุ์จากประเทศไทย และมีเรือนเพาะชำที่ขายพันธุ์หอมทองจำหน่ายให้เกษตรกรอีกมากกว่า ๑๐๐ แห่ง สามารถผลิตต้นพันธุ์ได้ไม่ต่ำกว่าปีละ ๓๐๐,๐๐๐ ต้น ซึ่งจะใช้ทดแทนพันธุ์พื้นเมือง เพื่อส่งเสริมการผลิตทุเรียนเพื่อบริโภคในประเทศและการส่งออก ดังนั้นชาวสวนทุเรียนไทยจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพดี สม่ำเสมอ เพื่อรักษาตลาดที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือในการหาตลาดใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

แหล่งผลิตทุเรียนที่สำคัญในประเทศไทยอยู่ในภาคตะวันออกและภาคใต้ในปี ๒๕๖๗ มีพื้นที่ปลูกรวมประมาณ ๙๓๗,๖๐๗ ไร่ เป็นพื้นที่ให้ผลผลิตแล้วประมาณ ๗๒๔,๗๓๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๗ ปริมาณผลผลิต ๑,๐๑๗,๐๙๗ ตัน พันธุ์ที่นิยมปลูก ได้แก่ หอมทอง กระดุมทอง ชะนี และก้านยาว

ปริมาณทุเรียนและผลิตภัณฑ์ที่ส่งขายต่างประเทศตลอดปี ๒๕๖๗ คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น ๕๑,๑๗๐.๔ ล้านบาท แยกเป็นผลิตภัณฑ์ทุเรียนสด ๔๕,๔๘๕.๕ ล้านบาท ทุเรียนแช่แข็ง ๕,๓๕๓.๕ ล้านบาท และทุเรียนกวน ๑๓๑.๗ ล้านบาท ในช่วงเจ็ดเดือนแรกของปี ๒๕๖๓ (ม.ค -ก.ค) มีรายงานว่าการส่งออกผลผลิตรวม ๕๑๕,๐๐๐๒ ตัน มูลค่า ๕๔,๘๔๐.๕ ล้านบาท

ความต้องการบริโภคทุเรียนในตลาดต่างประเทศส่วนใหญ่ จะอยู่ในกลุ่มชาวเอเชีย ตลาดที่สำคัญ คือ ตลาดเอเชีย เช่น ฮองกง และเวียดนาม รองลงมา คือ ตลาดยุโรป สหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย โดยเฉพาะในประเทศที่มี

ชาวเอเชียที่คุ้นเคยกับผลไม้เมืองร้อนอพยพไปอาศัยอยู่ โดยนิยมบริโภคในรูปผลสด แข็งแรง และผลิตภัณฑ์ตามลำดับ

โดยปกติผลผลิตทุเรียนในภาคตะวันออกจะเริ่มออกสู่ตลาดประมาณต้นเดือนเมษายน ผลผลิตมีมากในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนมิถุนายนจากนั้นผลผลิตจะเริ่มลดลงในช่วงปลายเดือนมิถุนายน ประมาณการว่าในช่วงที่ผลผลิตมาก หากวันใดที่ผลผลิตเกิน ๔,๐๐๐ ตัน/วัน ในตลาดชายส่งจันทบุรี จะมีผลทำให้ราคาผลผลิตลดลงทันที เนื่องจากมีผลผลิตทะลักเกินกว่าความสามารถของตลาดที่จะรองรับได้

การแก้ไขปัญหาหาราคาทุเรียนตกต่ำจะต้องเกิดขึ้นจากความร่วมมือของภาครัฐ เกษตรกร และผู้ส่งออกเอง โดยในส่วนของภาครัฐ ต้องมีการสนับสนุนให้มีการรองรับสวนที่ผลิตได้มาตรฐานการจัดการตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) รวมทั้งมาตรการที่เด็ดขาดด้านกฎหมายเพื่อดำเนินการกับผู้ค้าทุเรียนอ่อน ในส่วนของเกษตรกรต้องมีการพัฒนาสวนของตัวเองเข้าสู่ระบบ GAP เพื่อให้สามารถเพิ่มปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพได้มากขึ้น ในขณะที่ต้นทุนการผลิตลดลง และต้องมีความรับผิดชอบต่ออาชีพของตนเอง โดยการไม่ตัดทุเรียนอ่อนขายแก่พ่อค้า เนื่องจากเป็นการทำลายตลาดทุเรียนส่วนใหญ่ ในส่วนของผู้ส่งออกต้องทำความเข้าใจกับธรรมชาติของทุเรียน ซึ่งเป็นผลไม้ที่เน่าเสียได้ง่าย คือสภาพผลผลิตแปรปรวน หากในช่วงการพัฒนาการของผลประสพภาวะวิกฤติ เช่น การแตกใบอ่อน การขาดน้ำ และเกษตรกรขาดการดูแลรักษาที่ถูกต้องและทันกับช่วงเวลา ดังนั้นผู้ส่งออกจึงอาจต้องหาข้อมูลของสวนที่ตนรับซื้อผลผลิต เพื่อให้แน่ใจว่าผลผลิตนั้นมีคุณภาพในเกณฑ์ที่ได้มาตรฐานการส่งออก การรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรที่ได้รับการรับรองตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP อาจเป็นทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาผลผลิตคุณภาพตกต่ำ นอกจากนี้ผู้ส่งออกต้องมีการทำธุรกิจค้าขายกับต่างประเทศอย่างซื่อตรง เพื่อก่อให้เกิดการไว้วางใจ และส่งเสริมการกระจายทุเรียนและผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดต่างประเทศ

(๑) วิธีการตลาดเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

ภาพที่ ๑๙ แสดงวิธีการตลาดทุเรียน ของอำเภอแกลง จังหวัดระยอง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง, พ.ศ.๒๕๖๘

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มีจุดรับซื้อ จำนวน ๑๙ แห่ง โดยตั้งอยู่ตำบลทางเกวียน ๓ แห่ง ตำบลวังหัว ๓ แห่ง ตำบลทุ่งควายกิน ๖ แห่ง ตำบลสองสลึง ๓ แห่ง ตำบลกระแสบน ๒ แห่ง ตำบลพังราด ๑ แห่ง และตำบลกองดิน ๑ แห่ง

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่
อำเภอแกลง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้าน
ทุเรียนจำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer จำนวน ๑ราย
องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ
เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้
นายธีระ กิจมาพวานนท์
บ้านเลขที่ ๖๖ ม.๑๑ ต.วังห้ว อ.แกลง จ.ระยอง
เกิดวันที่ ๑๖ ก.ค. ๒๕๐๖
มีความเป็นปราชญ์ ด้านการทำสวนทุเรียนคุณภาพ

เกษตรกรดีเด่น สาขาทำสวน (ทุเรียน) ระดับประเทศ
นายวสันต์ รื่นรัมย์
บ้านเลขที่ ๖๗/๒ หมู่ ๓ ตำบลห้วยยาง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
เกิดวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔
มีความเป็นปราชญ์ ด้านการทำสวนทุเรียนและการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี
ตำแหน่งหน้าที่

- นายกสมาพันธ์ชาวสวนทุเรียนไทยจังหวัดระยอง
- อุปนายกชาวสวนทุเรียนไทยภาคตะวันออก
- ประธานแปลงใหญ่ทุเรียนบ้านเนินหย่อง ตำบลวังห้ว อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
- ประธานศูนย์ ศพก.เครือข่ายตำบลห้วยยาง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
- ประธานศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านเนินหย่อง ตำบลวังห้ว อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
- ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฟาร์มรื่นรัมย์
- เกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดระยอง Young Smart Farmer
- คณะกรรมการผลักดัน GI ทุเรียนหมอนทอง
- ที่ปรึกษากลุ่มแปลงใหญ่ต่าง ๆ อีกกว่า ๒๐ แห่ง

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายธีระ กิจมาพวานนท์	๑๑	วังห้ว	แกลง	๒๕๖๑	ทำสวน
๒	นายวสันต์ รื่นรัมย์	๓	ห้วยยาง	แกลง	๒๕๖๐	ทำสวน

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าทุเรียน อำเภอแก่ง

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน - มีพื้นที่ปลูกทุเรียนรวม ๗๕,๐๒๒ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกสำคัญ ได้แก่ ตำบลทุ่งควายกิน ๑๔,๑๖๕ ไร่ ตำบลกองดิน ๑๓,๐๖๙ ไร่ ตำบลวังห้วย ๘,๗๕๖ ไร่ ตำบลสองสลึง ๗,๕๗๘ ไร่ ตำบลกระแสน ๖,๓๒๒ ไร่ และกระจายในตำบลอื่นๆ รวม ๒๕,๑๔๒ ไร่ - มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียน พื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๘,๑๓๖ ไร่ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๕,๕๒๗ ไร่ - อาศัยน้ำฝนในการทำเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๕% ของพื้นที่ - มีแหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาล อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง รวม ๑๙๕ บ่อ - แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๓ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลางจำนวน ๑ แห่ง อ่างเก็บน้ำประแสร์	- มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ด้านไม้ผล จำนวน ๖ แห่ง กระจายในตำบลสองสลึง ตำบลวังห้วย ตำบลห้วยยาง ตำบลชากโดน และตำบลทุ่งควายกิน - มีศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๕ ศูนย์ - มีระบบเก็บรักษา Cold Chain จำนวน ๕ แห่ง ในตำบลทุ่งควายกิน ๒ แห่ง ตำบลชากโดน ๒ แห่ง ตำบลห้วยยาง ๑ แห่ง	- มีจุดรับซื้อ จำนวน ๑๙ แห่ง โดยตั้งอยู่ตำบลทางเกวียน ๓ แห่ง ตำบลวังห้วย ๓ แห่ง ตำบลทุ่งควายกิน ๖ แห่ง ตำบลสองสลึง ๓ แห่ง ตำบลกระแสน ๒ แห่ง ตำบลพังราด ๑ แห่ง และตำบลกองดิน ๑ แห่ง - มีตลาดผลไม้สดขนาดใหญ่ ได้แก่ ตลาดเขาหินตลาดป่ากัลยา ตลาดผลไม้ถนนบ้านบึงแก่ง - ระบบคมนาคมสะดวก เชื่อมต่อทางหลวงหมายเลข ๓ (ถนนสุขุมวิท ๓๖)
	ปัญหา Pain point - ปัญหาโรงงานตั้งอยู่บริเวณพื้นที่การทำเกษตรกรรม - พื้นที่นอกเขตชลประทานหรือไกลแหล่งน้ำธรรมชาติขาดแคลนน้ำในช่วงแล้ง - แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอกับความต้องการ - สภาพอากาศที่แปรปรวนในปัจจุบัน	- เกิดคอขวดเชิงพื้นที่ระหว่างสวนกับตลาดส่งออก	- พื้นที่บางตำบลมีลิงหรือพ่อค้าคนกลางน้อย อำนาจต่อรองของเกษตรกรต่ำ
	แนวทาง/ App tech. - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	- จัดตั้งจุดรวบรวมผลผลิตระดับตำบล	- เพิ่มอำนาจต่อรองด้วยการรวมกลุ่ม ได้แก่

	ที่จะใช้ แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้น้ำในการทำสวนทุเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การติดตามข้อมูลทางสภาพอากาศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้แพลตฟอร์มข้อมูลผลผลิตรายพื้นที่ - ใช้ GIS และระบบติดตามการผลิตในระดับกลุ่ม 	สหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน เชิงการค้า - มีผู้จัดการตลาดกลาง ระดับตำบลลดการ ผูกขาดโดยพ่อค้าราย เดียว
มิตคน	สถานการณ์ ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - มีประชาชนชาวบ้านด้านการทำสวนจำนวน ๑๔ คน - มีเกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพทำสวนระดับประเทศ ในปี ๒๕๖๘ - มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านทุเรียนจำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer จำนวน ๑ ราย 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสหกรณ์รวบรวมสินค้าจำนวน ๑ แห่ง ตำบลทุ่งควายกิน - มีการจัดตั้งกลุ่มแปลงใหญ่ทุเรียน จำนวน ๑๓ กลุ่ม ได้แก่ ตำบลวังหว่า ตำบลคลองปูน ตำบลทุ่งควายกิน ตำบลพังราด ตำบลสองสลึง ตำบลเนินซ้อ ตำบลห้วยยาง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๑๖ แห่ง
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - การขาดแคลนแรงงานเกิดจากเกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงสังคมผู้สูงอายุ ขาดแรงงานรุ่นใหม่เข้ามาสืบทอดอาชีพการทำสวน ประกอบกับค่าแรงที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนด้านแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง - เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดทักษะเฉพาะทางด้านการผลิต โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตร ส่งผลให้ต้องพึ่งพาการใช้แรงงานเป็นหลัก และอาศัยประสบการณ์มากกว่าทักษะเชิงเทคนิค 	<ul style="list-style-type: none"> - การถ่ายทอดองค์ความรู้ยังจำกัดในเกษตรกรผู้ทำสวนทุเรียนบางกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรบางรายมีการผูกขาดราคาโดยพ่อค้าคนกลาง
	แนวทาง/ App tech. ที่จะใช้ แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมทายาทเกษตรกรและยุวเกษตรกร ให้มีความรักและความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร - สนับสนุนให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมโดยพัฒนาเป็น Smart Farmer - ถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่นควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรกรต้นแบบใช้สวนจริงในพื้นที่เดียวกันเพื่อให้เกษตรกรในแต่ละพื้นที่เข้าถึงองค์ความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดป้ายราคา/ LINE กลุ่ม/ประกาศรายวันแยกราคาตามเกรดชัดเจน - ใช้มาตรฐานเดียวกันทั้งตำบลลดการตัดเกรดเอาเปรียบ

มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน - พื้นที่เก็บเกี่ยว ๕๕,๖๘๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๑๐๘,๖๘๓ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๙๕๒ กก./ไร่ - ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ที่สวน ๔๐ - ๑๐๐ บาท/กก.	- เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายผลผลิตแบบผลสด	- จำหน่ายผ่านล้ง ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลาง หนาสวน และตลาดออนไลน์
	ปัญหา Pain point - ต้นทุนการผลิตสูง - ปัญหาทุเรียนด้อยคุณภาพ เนื่องจากการกำหนดราคาจากพ่อค้าคนกลาง - คุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ - สภาพอากาศแปรปรวน การให้ผลผลิตมีหลายรุ่น ทำให้ราคาทุเรียนผันผวน	- ระบบเก็บรักษาและ Cold Chain ยังไม่เพียงพอ - เกษตรกรหลายรายที่ไม่ได้ การรับรองมาตรฐาน ทำให้เกิดการสวมสิทธิ์ GAP	- ความผันผวนของราคาในตลาดโลก และการแข่งขันกับประเทศอื่น - เกษตรกรยังขาดความสนใจเรื่องสินค้าอัตลักษณ์ การขอรับรอง GI ทุเรียน หมอนทองระยอง
	แนวทาง/ App tech. ที่จะใช้ แก้ปัญหา - ส่งเสริมการรวมกลุ่มซื้อปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย ยา วัสดุ) - ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน แทนการใส่แบบเดา - ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภัณฑ์ใช้เอง และ IPM - ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต - ยกกระดับความรู้เกษตรกรอบรมการจัดการสวนการตัดที่เหมาะสม ส่งเสริม “ตัดตามคำสั่งซื้อ” ลดแรงจูงใจตัดอ่อน เพิ่มบทลงโทษตัดก่อนแก่ (ทั้งสวนและล้ง) - ส่งเสริมให้เกษตรกรเรียนรู้และวางแผนในการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ท่ามกลางสภาพภูมิอากาศแปรปรวน	- ต้องมีการจัดระบบโลจิสติกส์ที่ดี เช่น การควบคุมอุณหภูมิ และเวลาการขนส่ง เพื่อลดการเน่าเสีย - ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าระบบ GAP มากขึ้นเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและลดปัญหาสวมสิทธิ์ทุเรียน - การตรวจสอบย้อนกลับและติดตามคุณภาพสินค้าในตลาด ส่งออกเพื่อป้องกันปัญหาสวมสิทธิ์คุณภาพ	- การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลและแอปเชื่อมต่อเกษตรกรกับผู้ซื้อ เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและคุณภาพข้อมูลสินค้า - กระจายตลาดส่งออกลดการพึ่งพาสลล้งเดียว เช่น จีน - แปรรูปเพิ่มมูลค่าทุเรียนแช่แข็ง, freeze-dried, เพสต์, ขนมอบรรจงรับผลผลิตล้งตลาด - ตั้งตลาดทุเรียนพรีเมียมอย่างชัดเจน เพื่อสนับสนุนการสร้างแบรนด์ทุเรียน GI หมอนทองระยอง

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๒๘ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ ผลิตทุเรียนคุณภาพ เกรดพรีเมียม
2. ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการเกษตร
3. ชื่อแผนงาน	ยกระดับเศรษฐกิจสาขาหลักของจังหวัดให้มีคุณภาพสูงเพื่อเพิ่มมูลค่า
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาสินค้าเกษตรและเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและมีโอกาสทางการตลาด
5. หลักการและเหตุผล	ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นที่ 5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย (1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ (2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน (3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด (4) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และ (5) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ อีกทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายสนับสนุนการจัดตลาดเกษตรกรเพื่อให้มีช่องทางการตลาดให้แก่กลุ่มเกษตรกรต่าง ๆ อาทิ วิชาทกิจชุมชน แม่บ้านเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพ รวมไปถึง เกษตรกรรายย่อยให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าของตนเอง ไม่ต้องรวบรวมผลผลิตซึ่งมีจำนวนน้อยไปหาตลาดที่มีระยะทางไกลจากแหล่งผลิตจนทำให้ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง ซึ่งหน่วยงานเกษตรอำเภอซึ่ง มีที่ตั้งในพื้นที่เป็นผู้ทำหน้าที่ให้เกษตรกรผู้ผลิตได้พบผู้บริโภค โดยการบูรณาการร่วมกันจัดตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตร อยู่ในบริเวณเมืองเขตชุมชนที่เหมาะสม เป็นการขายตรงจากเกษตรกรสู่ผู้บริโภคโดยตรง ในตลาดดังกล่าวเกษตรกรสามารถนำผลผลิตตามฤดูกาลผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาจำหน่ายอย่างทั่วถึง เป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้แก่เกษตรกรด้วยเหตุนี้โครงการส่งเสริมและพัฒนาตลาดเกษตรกรจังหวัดระยองจึงเป็นโครงการที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งในด้านการเป็นช่องทางในการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรผู้บริโภคและเกษตรกรสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรและกลุ่มต่าง ๆ ในอำเภอแกลง จังหวัดระยองสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ และยังให้มีความปลอดภัยสำหรับตัวเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย และเพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตทุเรียนสร้างมูลค่าของผลผลิตให้มีราคาได้สูงขึ้น โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือเกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ทุเรียน และเกษตรกรทั่วไป
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร มีการลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากลดการใช้สารเคมี 2. เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร มีมีคุณภาพชีวิตที่ปลอดภัยขึ้น 3. ผู้บริโภคได้กินอาหารที่มีความปลอดภัย 4. เป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 5. สร้างมูลค่าสินค้าให้สูงขึ้น
8. พื้นที่เป้าหมาย	ศาลาเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ที่ว่าการอำเภอแกลง และในแปลงเกษตรกร
9. กิจกรรมหลัก	1. จัดอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานทุเรียนพรีเมียมและฝึกปฏิบัติ 1.1 บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานทุเรียนพรีเมียม เช่น การจัดการสวนอย่างถูกต้อง ระบบ GAP / การควบคุมคุณภาพผลผลิต การดูแลต้นทุเรียนในแต่ละระยะ

หัวข้อ	รายละเอียด
	1.2 การสาธิตและฝึกปฏิบัติ เช่น การตัดแต่งกิ่ง การจัดการผสมเกสร การห่อผล การคัดเกรดทุเรียน การตรวจคุณภาพและวัดความสุข 1.3 กิจกรรมถาม-ตอบและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เชี่ยวชาญ 1.4 แจกถุงห่อ Magik Growth ให้ผู้เข้าร่วมเพื่อนำไปใช้จริงในสวน 2. ติดตามความก้าวหน้าของกิจกรรมตามแผนดำเนินงาน 2.1 วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อปรับแผน 2.2 ประเมินผลลัพธ์ของการอบรมและการนำไปปฏิบัติจริงในพื้นที่
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณ 474,500 บาท สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณ 50,000 บาท สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง จังหวัดระยอง
11. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569
12. งบประมาณ	งบประมาณ 524,500 แยกเป็น 1. ค่าถุงห่อ Magik Growth จำนวน 10,000 ใบ เป็นเงิน 450,000 บาท 2. ค่าอาหารและเครื่องตีเมล็ดทุเรียน เป็นเงิน 20,000 บาท 3. ป้ายโครงการ พร้อมติดตั้ง ขนาด 2.4 x 4.8 เมตร จำนวน 1 ป้าย เป็นเงิน 4,500 บาท 4. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าเดินทางเจ้าหน้าที่สำหรับติดตามงาน เป็นเงิน 50,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	ได้ผลทุเรียนที่มีคุณภาพสูงและสม่ำเสมอ ผลผลิตต่อต้นมีมาตรฐานและเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ปลอดภัยสารตกค้าง และสามารถเพิ่มความสามารถแข่งขันทางการตลาด สามารถสร้างแบรนด์ทุเรียนคุณภาพได้
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ช่วยสร้างรายได้เสริมให้แก่ครัวเรือน ช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชนจากการสร้างงานสร้างอาชีพ ลดการใช้สารเคมีจำนวนมากเนื่องจากระบาดของโรคและแมลงมีความรุนแรงมาก และปัจจุบันราคาสารเคมีมีราคาที่สูงมากด้วย

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ Smart Farm
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาด้านการเกษตร
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าทางการเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	<p>ภาคการเกษตรของประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจฐานรากและความมั่นคงทางอาหารของประเทศ แต่ปัจจุบันเกษตรกรประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตไม่สม่ำเสมอ ความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ ภัยแล้ง และราคาสินค้าเกษตรที่ไม่แน่นอน ส่งผลให้รายได้ไม่มั่นคงและขาดความสามารถในการแข่งขันในตลาดยุคใหม่</p> <p>นโยบายของภาครัฐภายใต้แนวคิด Thailand 4.0 และแผนยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรมุ่งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับภาคการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร โดยเฉพาะการพัฒนาเกษตรสมัยใหม่หรือ Smart Farm ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ผลักดันการใช้ระบบดิจิทัลและข้อมูล (Data-driven Agriculture)</p> <p>เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm) เช่น ระบบเซ็นเซอร์ตรวจวัดความชื้นในดิน ระบบให้น้ำอัตโนมัติ การควบคุมปุ๋ยผ่านแอปพลิเคชัน และการใช้ข้อมูลสภาพอากาศแบบเรียลไทม์ สามารถช่วยให้เกษตรกรตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ ลดการใช้ทรัพยากรเกินความจำเป็น ลดการใช้สารเคมี และเพิ่มคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐานมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการส่งออกและตลาดพรีเมียม</p> <p>ดังนั้น การจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งเสริมการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และยกระดับคุณภาพสินค้าให้มีมูลค่าสูงขึ้น อันจะนำไปสู่การสร้างรายได้ที่มั่นคง การพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน และการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรไทยในระยะยาว (3-5 ปี)</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ความปลอดภัย และได้มาตรฐานแก่เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในอำเภอแกลง จำนวน 50 คน 2. เพื่ออบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการสวนอย่างมืออาชีพ ของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแกลง จำนวน 20 คน 3. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในแปลงต้นแบบแปลงทุเรียน จังหวัดระยอง 4. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อสร้างมูลค่าผลผลิตผลไม้คุณภาพ แก่เกษตรกรจังหวัดระยอง จำนวน 20 คน 5. ยกระดับสมรรถภาพฟาร์มเมอร์ ผู้ประกอบการเกษตร และเกษตรกรให้เป็นช่างสมาร์ตฟาร์ม (นวัตกรการเกษตร) แก่สมาร์ตฟาร์มเมอร์ จำนวน 10 คน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตทุเรียนตามมาตรฐานพีชปลอดภัย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ 2. เกษตรกรมีความรู้เรื่องการจัดการสวนอย่างมืออาชีพ ของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแกลง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

	3. มีแปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ เพื่อเป็นต้นแบบในการศึกษาเรียนรู้ด้านทุเรียนจำนวน 3 จุด ในพื้นที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง 4. มีการยกระดับสมาร์ตฟาร์มเมอร์ ผู้ประกอบการเกษตร และเกษตรกรให้เป็นช่างสมาร์ตฟาร์ม (นวัตกรรมการเกษตร) จำนวน 10 คน
7. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
8. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ความปลอดภัย และได้มาตรฐาน 28,500 บาท สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง กรมส่งเสริมการเกษตร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการสวนอย่างมืออาชีพ 15,000 บาท สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง กรมส่งเสริมการเกษตร
8.4 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาการดำเนินงานการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตในแปลงต้นแบบ 20,000.00 บาท สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง กรมส่งเสริมการเกษตร
8.7 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อสร้างมูลค่าผลผลิตผลไม้คุณภาพ แก่เกษตรกรจังหวัดระยอง 10,000.00 บาท สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง กรมส่งเสริมการเกษตร
8.8 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมพัฒนาทักษะเกษตรกรสมัยใหม่ : ช่างสมาร์ตฟาร์ม 150,000 บาท สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมจังหวัดระยอง โดย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง และเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI)
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง
10. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	เดือนตุลาคม 2569 – เดือนกันยายน 2570
11. งบประมาณ	223,500 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เพื่อถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ความปลอดภัย และได้มาตรฐานแก่เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน 2. เพื่ออบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการสวนอย่างมืออาชีพ ของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแกลง จำนวน 20 คน

	<p>3. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในแปลงต้นแบบแปลงทุเรียน จังหวัดระยอง</p> <p>4. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและสาธิตการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าผลผลิตผลไม้คุณภาพ แก่เกษตรกรจังหวัดระยอง 20 คน</p> <p>5. สมาร์ทฟาร์มเมอร์ 10 คน ที่ได้รับการยกระดับช่างสมาร์ทฟาร์ม</p>
<p>13. ผลลัพธ์ (Outcome)</p>	<p>1. เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตทุเรียนตามมาตรฐานที่ปลอดภัย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ</p> <p>2. เกษตรกรมีความรู้เรื่องการจัดการสวนอย่างมืออาชีพ ของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแกลง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ</p> <p>3. มีแปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ เพื่อเป็นต้นแบบในการศึกษาเรียนรู้ด้านทุเรียนจำนวน 3 จุด ในพื้นที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง</p> <p>4. มีการยกระดับสมาร์ทฟาร์มเมอร์ ผู้ประกอบการเกษตร และเกษตรกรให้เป็นช่างสมาร์ทฟาร์ม (นวัตกรรมเกษตรกร) จำนวน 10 คน</p>

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๒๙ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงาน			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๑.ผลิตทุเรียนคุณภาพ เกรดพรีเมียม	<ul style="list-style-type: none"> - พันธุ์ทุเรียนคุณภาพ - ความรู้มาตรฐาน GAP - วิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญ - งบประมาณสนับสนุน - วัสดุอุปกรณ์การผลิต 	จัดอบรมเกี่ยวกับมาตรฐาน ทุเรียนพรีเมียมและฝึกปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรมีความรู้ และทักษะเพิ่มขึ้น - ได้ผลทุเรียน คุณภาพสูง สม่ำเสมอ - ลดต้นทุนการผลิต เบื้องต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้น - คุณภาพผลผลิตได้ มาตรฐานต่อเนื่อง - ลดการใช้สารเคมี อย่างเป็นระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดภาพลักษณ์แหล่ง ผลิตทุเรียนพรีเมียม - ชุมชนมีรายได้มั่นคง - ระบบการผลิตเป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่าง ยั่งยืน 	กรมส่งเสริม การเกษตร	๒๕๗๐
๒.เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตด้วย Smart Farm	<ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีเซ็นเซอร์ - ระบบน้ำอัตโนมัติ - งบประมาณ - ผู้เชี่ยวชาญ 	<ul style="list-style-type: none"> - อบรมเกษตรกร - ติดตั้งระบบ - ติดตามผล 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรใช้ระบบ ได้ - ลดต้นทุนเบื้องต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตเพิ่มขึ้น - รายได้เพิ่มขึ้น ต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดเกษตรต้นแบบ Smart Farm - ชุมชนเข้มแข็ง - การผลิตยั่งยืน 	เกษตรและ สหกรณ์ จังหวัด ระยอง กรมส่งเสริม การเกษตร	๒๕๗๐

ภาพประกอบ

